

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Bulv. Regele Ferdinand 22.
(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

sürgönyeim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASAGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre 482 Lel.

Fél évre 246 Lel.

Negyed évre 108 Lel.

Havonta 86 Lel.

Hirdetések díjazás szerinti
vétetnek fel.

Megjelenik naponta reggel.

A bolsevizmus csődje.

Jelentés jön Moszkvából, hogy a rendkívüli orosz szovjetkongresszus nagyfontosságú határozatot hozott. Ismeretes, hogy Lenin és Csicserin — ez a két markáns és világtörténelmi név, — már hónapok óta Oroszország új államformájának megállapításán dolgoztak. Az az alkotmányforma, amelyet az orosz szovjetnek két vezére alapul tekintett, megszünteti a bolsevista terrort, s ehelyett a Marx- és Engels-féle szocialista feljegyzéshez közelebb álló államformával akarja felruházni Oroszországot. S ontk a részletes tervezetnek kidolgozott formáját most már végérvényesen elfogadta az új szovjetkongresszus, amely ebben a formában már talán inkább csak egy szocialista köztársasági parlament lehet. Az új államforma nevét így állapították meg: „Egysített Szocialista Köztársaság.”

Hosszu esztendőök óta ez az első pozitív hír, amely a bolsevizmus oroszországi bukását jósoló találgatások között elfogadhatónak látszik, de amely ugyanakkor végleges csődjét, jelenti a terror uralmának. A kommunizmus — mondja egyik könyvében Engels — nem lehet államforma véglegesén, csak átmenetileg. A szovjet tehát egy évekig tartó forradalom. Engels, akinek a tanai nyomán a

Lenin-féle épület felépülhetett, a kire a legkétségbeesettebb pillanatokban még Troztkij és Lenin részéről is történni hivatkozás. Engels maga megjósolja ennek az uralomnak bukását akkor, amikor évekig tartó forradalomnak minősíti a terror hatalmasságát. Aokat, akik a társadalomtudományi bibliotékák lapjai között bizonyos jártassággal olvassák a hipotézis-államok konstrukcióját, még az elvont tudósokat is; nem érinti meglepetésszerűen ez a hír, hiszen azt, hogy a fegyverek alatt, az akasztófák és a retorziók tövében elomló és nyögdecslő nép ugynevezett holdogsága csak ideig-óráig tarthat, régóta tudták. A szovjet gazdasági csődje már a második szovjet-évben nyilvánvalóvá vált és ha időnkint egy-egy nyugati állam nem lép ki az 1918-ban elhatározott orosz bojkott kerítései közül, ez az új államforma már ma meghiúsult álláspont lehetett volna.

Az egyházat, a vallást, a magántulajdont, az emberi egzisztencia szabadságát, a tisztességes verseny lehetőségét megfojtó hatalmi éra pünkösdi királysága ezzel az államformával lejárt. Nemcsak a gazdasági csőd, de a leghibosabb politikai módszer csődje is jelentkezik ezzel a rendszerváltozással. S amit kommentárképpen még hozzáfűzhetünk, legfeljebb anynyi lehet, hogy a rendszerválto-

zást nyomon követi majd egy olyan átalakulás, amely beleilleszkedik a háború utáni Európa szervezkedésének demokratikus irányai közé. Törökország, Lengyelország és Németország állami berendezkedése olyan irányu hogy közöttük Oroszország, a maga szovjetberendezkedésével, csak egy önmagát fölemészítő, önmagát legyilkoló államszervezkedés lehetett.

Nem véletlen, hogy erre éppen a szovjet legelső alapítói ébredtek rá. Lenin, akinek hihetetlen energiája és világtörténelmi értelemben vett politikai érzéke ezt az orosz konstrukciót, vagy inkább: destruktív megteremtette, eléggé érett eredményeket foglal most új államszervezetbe. Ezzel a hírrel együtt nemcsak az orosz nép, hanem egész Európa lelkeről leomlik az a nehéz és katasztrofális fájdalom, amely néha egy világ összeomlását féltette.

Nagy tanulságok, még nagyobb eredmények követik a rendkívüli szovjetkongresszus határozatát. A keleti terror elvonult Európa horizontjáról és a béke paragrafusai addig nem állhattak biztosan, amíg a vörös és felfegyverzett Oroszország fenyegette a belső kontinens konszolidációját. Végzetes történelmi katasztrófák után Oroszország is a nyugalom kikötője felé evez. A háborút követő politikai és forradalmi fellobbanások között

ez az új orosz alkotmánytervezet az egyetlen, amely nem aggodalomra, hanem bizalomra készítet. A fegyverek és a terror ideje lejárt: a cári kancsukák és a forradalmi vértörvényszékek közötti Oroszország rátalált a konszolidáció középpontjára

Az orvos-kongresszus.

(Marsescu miniszter az orvos-táviról.)

Csernovicből táviratozzák: Tegnap reggel kezdődött az orvosok országos kongresszusa, amelyen mintegy 700 orvos vett részt. A kormány képviselőiben Marsescu, Inculiet és Nistor miniszterek jelentek meg a kongresszuson. Az elnöki megnyitó után Marsescu miniszter szólalt föl és a kormány támogatásáról biztosította a kongresszust. Beszédében rátért az országszerte mutatkozó orvoshiányra. Több, mint 100 kerület orvos nélkül áll, ahol a közönséget a legnagyobb mértékben veszélyeztetik a különféle ragályos betegségek. Besszarabia 50 orvosi kerülete közül 44 orvos nélkül áll. Bukovina 40 kerületéből csupán 18 van betöltve. Ugyanilyen szomorú állapot uralkodik a regátban is. Helyteleníti az orvosnövendékek meg-megutuló sztraikjait, mert ezzel is nehezítik a kormány helyzetét, hogy az immár katasztrofá-

A sötét verem.

Írta: Somlay Károly.

A forrófejű Kaboldy úgy állott a vasuti egyperces megálló épülete előtt, mintha ő volna a sörényes Petur bán, akiben nagy fellobbanások dühnek. Nézegette az alkony bányádt fényében uszó álmos rónát, a főlshabdalt mezőket, az enyhe parasztházak között puposodó szalmakazlakat és az égen csüngő rozsdaszínű felhőket. Lelke bus álmonon mélézött és hallgatta a szél dundorgását, amelyik úgy rezgett a fülében, mintha Chopin gyászindulója lett volna. Szerelmes volt Kaboldy... Lebegett a végtetek között, férfibátor-ság nélkül, sorvadtt gerincű mumiaként lebegett hónapok óta és mlre magára eszmélt, a leány férjhez ment máshoz. Mikor meghallotta, hogy Adviga a gazdag Berzencey felesége lett, mintha nögyüölöt vett volna erőt rajta, kerülte a nőket, tompa érzésnélküliség szakadt a lelkére. Akarat nélküli valaminek, az önmegtartás és a hősi lemondás mártírjának képzelte magát.

Amint így semmiskedik önmagában, a nyáriás országutról csinos fogat kanyarodott nagy lóval az őrház elé. A gunárnyaku, omlósörényű két trapper-ló szügyéről és marjáról szinte omlott a hab. A kocsirol egy elégedett

arcu, lódenkabátos, lakkesizmás férfi és egy lágytekintetű fiatal nő szállott le, akinek szinte bugyborékoltt a kacagása, mikor néhány szót váltott a párjával, miközben göndörödve hullámozó hajának néhány fürtjét a kalapja alá gyürte.

— A keserűségét, Adviga az urával, — pattant ki halkan Kaboldyból a meglepődés, aztán az őrházon át a pályatest felé akart menni, de valaki a nevét kiáltotta. Puha hangon kiáltotta felé a nő:

— Kaboldy, maga is itt van?

— Igen. Pesten lesz egy kis dolgom, — felelte ez és üdvözölte Berzenceyét, akiktől hamarosan megtudta, hogy ők is a fővárosba igyekeznek.

Mikor a fülkében elhelyezkedtek, a férfi kiment a folyosóra szivarozni.

— Meséljen valamit. Hogy van? — kezdte az asszonyka a beszélgetést.

— Hogy vagyok?! Mint egykor Szent Antal a pusztában... Őt is megkörnyékezték látomásaiban a szép női ördögök, de győzedelmeskedett rajtuk... Hát én is átszellemesedtem, füttyölök az egykori életálmódásokra... Az életem már csak egy megkövesedett próza... A nagy pásszivák után újszerűen, szinte olimpiai flegmával fogom fel a sors játékát, —

felelte a férfi és szinte remegett a hangja a belső izgalmtól.

Berzenceyné melegséggel, megértéssel vetette szemét Kaboldyra és épen szólni készült, mikor széles atléta-mozdulatokkal a fülkébe lépett a férfi. Beszélgetni kezdtek, politikáról és gazdaságról folyt a szó. Délután egy órakor érkezett a vonat Budapestre. A szerelmes pár egy belvárosi hotelben szállt meg és ugyanitt kapott szállást Kaboldy is. Mikor megebédéltek, fölmentek szobáikba.

— Ezek most ölelkezni és csókolózni fognak, de én majd megzavarom a paradicsomi duettet, — dörmögte magában mefisz-tói mósolylyal a kosaras lovag és gunyos pillantásokat vetett Berzenceyék lakosztálya felé.

Félórácska multán halkan zörgött a Paradicsom ajtaján:

— Ki az? — kiáltotta a szobában egy bosszus férfihang.

— A borbély van itt kérem, — felelte vigyorogva Kaboldy.

— Menjen a pokolba, — dörmögött bentől a Berzencey mély basszusa.

Alig telt el a következő félóra ismét kopogtak Berzenceyéknel.

— Ki van itt? Mit akar? — bömbölt megint a mély basszus.

— A hotel borbélyja van itt. Instálom. Egy ur parancsolta, hogy jöjjenek ide, — jelentette a

hóna alatt börténkát szorongató udvarias borbély segéd.

— Mondtam már az imént, hogy lóduilon a pokolba. Ha még egyszer alkalmatlankodni merszel itt, kimegyek és fölkepelem, — bugott a fiatal férfi hangja.

A megszeppent legényke ketőt lépett egy helyett, hogy a kilátásba helyezett honoráriumtól megmentse képesfelét. Alkonyodott már, mikor harmadszor is föllhangzott a szárnyas ajtón a diszkrét kopogás.

— A kanyargó menykő ebbe a komisz oduba, ki pimaszkodik itt megint?! — ordított hőszülten Berzencey.

— A szomszédból a borbély, kérem. Egy ur küldött ide ekszpressz munkára, — tremolázta finoman a vászonkabátos hajművész.

— Borbély? Ekszpressz munka? Majd adok én magának ekszpressz munkát, — bugta a mester nagy csudálkozására valaki a szobában, aztán a következő pillanatban kipattant az ajtó's egy erőteljes ütés zuhant az ártatlan borbély arcára.

A hotel lakói kitódultak a folyosóra. Általános lármá, szaladgálás, szenzáció; a furcsa kis bohózat talentes szerzője pedig egy külvárosi kávéházban fujta cigány mellett, hogy: A szerelem, a szerelem sötét verem...

lis méreteiben jelentkező orvoshiányon segíthessenek. Beszédének befejező részében kéri a köz-

gyűlést, hogy támogassa a kormányt az orvoshiány lekiűzésére irányuló munkájában.

Dékánt választ az ügyvédi kamara.

(Szordán lesz a közgyűlés. :- Dr. Miron Justin dékán-jelölt.)

Az aradi ügyvédi Kamara e hónap 12-én tartja tisztújító közgyűlését. Dr. Moldovan Silvius törvényszéki elnök, a kamara kormánybiztosa már többször elnapolta a tisztújító közgyűlést, a mely most mégis összeül, hogy megválassza a kamara dékánját és tisztikarát. A választás után, a mely az új ügyvédi törvény alapján történik, a kamara visszakapja autonómiáját, amely húzamosabb idő óta fel van függesztve. A kamara tagjai körében a legnagyobb érdeklődéssel tekintenek a szerdai választás elé és főként az áll az érdeklődés középpontjában, hogy ki lesz az ügyvédi kamara dékánja?

Illetékes helyen úgy tudják,

Amerika védekezik

(A románok, eszekek, magyarok, lengyelek és olaszok több nemzedéken át megőrzik nemzeti sajátosságukat. Ezért „nem kívánatos elemek” — Amerikában.)

(Az Aradi Közlöny newyorki levelezőjétől). Gary, az United States Steel Corporation nagy befolyású elnöke, ennek a hatalmas vállalatnak évi közgyűlésén többek között a kivándorlási kérdéstről is szólt. Kifejtette, hogy az Egyesült Államokban munkáshiány van s ennek kizárólag a bevándorlás korlátozása az oka, feltétlenül szükséges tehát, hogy a döntő tényezők változtassanak eddigi politikájukon és a bevándorlással szemben szabadelvűbb magatartást tanúsítsanak. Ez az állásfoglalás nagy feltűnést keltett. Harding elnököt pedig arra bírta, hogy csatlakozzék Gary felfogásához. Az Egyesült Államok kereskedelmi kamaráinak is az az álláspontja, hogy a bevándorlási kvótát a mostani három százalékról föl kell emelni öt százalékra, mert ezzel lényegesen megerősülne a munkáshiány. Azonban Davis, a közmunkahivatali titkára, vagvis európai néven: népiéleti miniszter aggodalommal fogadja a dolgot, s úgy véli, hogy a beözönlés hátránvára válnék az Egyesült Államokban levő munkástömegeknek és a bérvisszontáikat rontaná.

Nem szabad kicsínvelni Gary állásfoglalását, mert tudni kell róla, hogy ő nemcsak az amerikai nehéz ipar hatalmas képviselője, hanem egyben a most uralmon levő pártnak egyik legkiválóbb vezére, véleménye tehát sokat nyom a latba. Mindazonáltal nem lehet egyelőre törvényhozási uton változást várni az amerikai kormány kivándorlási politikájában, mert a köztársasági szenátorok tekintélyes része a demokratapárt felfogását vallja, hogy tudnillik a bevándorlási kvóta emelése az Amerika számára nem kívánatos elemek beözönlését idézné elő, holott Amerikának csak jó emberanyagra van szüksége, amely nincsen terhére a jótékony intézményeknek és amely meglehetősen hamar fölveszi az amerikai jellegét.

Ilyeneket tekintik itt az angolokat, a németeket és a skandinávokat. Ezek az országok azonban eddigelőzökkel kevesebb kivándorlót szolgáltattak az Egyesült Államoknak, sem-

mint a három százalékos kvóta megengedte, ellenben a keleteurópai államok (Lengyelország, Magyarország és Olaszország, valamint Románia, Csehszlovákia, Jugoszlávia stb.) amelyeknek kvótája már régen betelt s amelyekre az emelés tulajdonképpen szólna, itteni vélemény szerint, ontanak magukból a kívándorlókat, pedig azok Amerika szempontjából nem kívánatosak; mert több nemzedéken át megőrzik nemzeti sajátosságukat.

Ez az általános vélemény mind a két amerikai politikai párton és ha a vezető ipari tényezők ezt a szempontot mégis figyelmen kívül hagyják s a bevándorlással szemben szabadelvűbb elbánást sürgetnek, az arra magyarázható, hogy ellensúlyozni akarják a hazai munkástömegeknek egyre növekvő befolyását. Tény az, hogy mióta 1914-ben a bevándorlás egyideig egészen meg volt szüntetve, majd korlátozások alá esett, munkáshiány állott be az Egyesült Államokban, ami szükségképpen a bérek emelkedésére vezetett, egyben a hazai munkásság gazdasági és politikai megerősödését is maga után vonta.

Ebből a szemszögből nézve kell megítélni az amerikai ipari körök állásfoglalását, amelyek olcsó munkaerőre akarnának szert tenni, de Davis közmunkahivatali titkár álláspontját is, aki évekig vezető szerepet töltött be amerikai szakszervezetekben, mielőtt államtitkár lett és így — mint egy ismert köztársasági politikus mondotta — ezáltal „meg van fertőzve“.

A pesszimizmus öl.

(Gróf Bethlen István a demokráciáról.)

Budapestről táviratozzák: Egy nvierevvháza beszámolója Rakovszky Iván belügyminiszter után Kállay Tibor pénzügyminiszter beszélt. Kijelentette, hogy hiszi és reméli, hogy az a munka, amelyet a kormány kifejt, meghozza a gyümölcsöt. Ehhez két előfeltétel szükséges. Az egyik a külföld segítsége, amelyre most már legalább a nyugvántant államait illetőleg hiszi hogy számíthat az ország. A másik az, hogy otthon olyan munkát fejtsenek ki és olyan áldozatkészséget tanúsítsanak, amelyek az ország viszonyainak rekonstrukciójához szükségesek. Most, amikor

az Alföldön érik minden, az új devizaközpont a külföldnek is megadja fizetési lehetőségeket. Gróf Bethlen István miniszterelnök beszédében élesen körvonalazott meg állapításokat tett a demokráciáról, amely alatt nem ért osztály- vagy tömeguralmat, mert ez már autokrácia lenne, amely nem tűr ellenvéleményt. A demokrácia szerinte a társadalmi osztályoknak a politikai jogokban olyan egyforma részesedését jelenti, amely minden ország haladásához szükséges. Hangsúlyozta az értelmiség vezető szerepének fontosságát és kiemelte, hogy a birtokos osztálynak vállalnia kell azt a szerepet, amelyre a közgazdasági életben és az ipari és kereskedelmi téren hivatott. Walkó Lajos kereskedelmi miniszter azt mondotta, hogy Magyarország jelenlegi helyzete nagyon szomorú, de pénzügyi fejlődésének és az ehhez szükséges erőforrások feltételei megvannak, csak ki kell azokat használni. Nem szabad tünni a csüggedést, mert gazdasági téren a pesszimizmus a megölője minden fejlődésnek.

Irodalom, művészet

Aradi szerzők operettje.

Kardos Andor és Komlós Elemér új darabja.)

Aradi szerzők a napokban új operettet fejeztek be. A szerzők neve nem ismeretlen Arad közönsége előtt, mind a ketten premiekkkel szerepeltek az aradi színházban. A két szerző társulása új operettszerzői csoportosulást jelent, ami bizonyosan előnyös lesz az új munkára. Az operett librettóját Kardos Andor írta, akinek egy operettjét, a „Babavásárt” már nagy sikerrel adták fővárosi színpadokon is. A muzsika szerzője Komlós Elemér, az invenciózus, fiatal aradi zeneszerző. A darab amerikai milióben játszik és a történetét végig a jóízű humor uralja. Egy sorsjegyről van szó, amelyet egy amerikai missz nyert meg és a nyeremény a bonyodalmak tömkelegét okozza. A jeleneteket finom, hangulatos és behízelgő zene kíséri, az énekszámok a darab betanulásával biztosan egykettőre népszerűek lesznek. A szerzők nem adtak még új operettjüknek címet, amelynek a bemutatója az őszi színházi szezonban meg fog történni.

* A szinkör heti műsora. Kedd: Amor a pénzügynök. Szerda: Varázskeringő. Csütörtök: Erdészleány. Péntek: Ezred apja. Szombat: Ezred apja. Vasárnap: Tolonc.

* Bob herceg. A vidám, hetyke Bob urfi, aki sok-sok évvel ezelőtt belelopta magát a nézők szívébe, szombaton és vasárnap ismét megjelent az aradi színpadon. Balogh Böske, a temperamentumos táncos-zubrett játszott Bob herceget. A művész azonnal is elsőrangú produkált úgy játékban, mint énekben. A közönség lelkesen ünnepelte a fess Bob urfi. Kiváló alakot vitt a színpadra Inke Rezső (Pomponiusz.) Kisebbszerepekben Vannay Lonci, Faludy, Follinuszné, Olasz, Ács, Tökés Annie és Fánacsy vitték sikerre a reprizt, amelyet a közönség lelkesen fogadott. (—)

* Haladás-előadás. Ünnepeles kezetek között és nagy közönség előtt folyt le a szombati Haladás-előadás. A megnyitó szavak után Muzsly Gizi ke hatásos szavazata kezdte meg a műsort, amelynek második számaként Szilágyi Bella finom hangulatu énekét kell megdicsérni, amelyhez Gellért Pál karmester adott simulékony zenekíséretet. Nagy Erzsike elismert ügyes nemzeti táncával és a heti jelentéssel a műsor első része be is fejeződött. A második rész minden egyes száma művészi esemény volt. Huszár Magduska üdvözölte kelles, üde szavaltával a tapsokkal bőven adózó közönséget, majd egy csodagyermek ült a zongora mellé, akinek neve nem ismeretlen az aradi közönség előtt sem: Fischer Amy gyermekkorát jóval felülmuló határozottsággal és művészi temperamentummal játszott mély lélegzetű zongoradarabokat. A közönség zúgó tapsokkal üdvözölte a ráadásokban nem fukarkodó hétéves művésznőt. Huszár Károly színművész bravuros éneke vitte feljes diadalra a műsort: Gellért Pál megértő zongorakísérete mellett.

* A régi francia bohózatok legjobbját eleveníti fel az aradi színház kedden este. Az „Amor, a pénzügynök” fordulataival, ötleteivel, szellemes pikantériájával kétséggel kellemes estét szerez a színházi közönségnek. A darabot Aradon közel 15 éve játszották már és annak minden szava ujdonságként hat a közönségre. Az előadást kizárólag felnőttek nézhetik végig.

* Franci, a primásleány sok kellemes estét szerzett már közönségének. A Bob herceg után a Varázskeringő felevenítése teszi változatosabbá a színház heti műsorát. A Varázskeringőnek bájos zenéje, meséinek finomsága és kedvessége a közönség szeretetébe iktatta ezt a darabot.

* Szép Ilonka meséje elevenedik meg az „Erdész leány”-ban, amelyet csütörtök este tűzött műsorra a színház igazgatósága és amelynek regényes hangulata Mátyás király korát eleveníti meg előttünk. A régi mesének alapjai egy operett keretén belül vonulnak el előttünk, felidézve azt a kort, amely ma már csak az operettekben él.

Javítják a téli színházat

(Ki fogják irtani a patkányokat.)

A városi tanács mai ülésén a téli színház teljes renováltatását határozta el. Ugy a színpad, mint a nézőtér rendbehozása már régi kívánsága a közönségnek. Ez indította a tanácsot arra az elhatározásra, hogy sürgősen tataroztassa a színházat. A molette plüss borításokat kicserélik, a falakat és a letört gipszfigurákat rendbehozzák. A legfontosabb munkát azonban a patkányok gyökeres kiirtása lesz. Ismeretes ugyanis, hogy az előadások ideje alatt a nézőtérén sétálgató patkányok igen gyakran hozták rémületbe a földszint és a páholyok közönségét. Remélhetőleg a városnak a színházi patkányokkal viselt hádjárat a győzelemmel végződik.

A tanács elhatározta még, hogy a renoválás ideje alatt a téli színházban semmiféle előadás nem tartható. A munkálatok befejezéséig az Aradra érkező román társulatok a nyári színházban tartanak előadásokat. A téli színház teljes rendbehozása valószínűleg szeptember végéig fog tartani.

Costa Foru szereti a magyarokat

(Az Ujságíró-szövetség bankettje. :: Magas színvonalu matiné a Kulturpalotában. :: A vasárnapi parkünnepély.)

Az Erdélyi és Bánsági Ujságíró-szövetség aradi országos kongresszusa alkalmából szombaton este a Központi éttermében 200 terítékes bankett volt, amelyen az itt időző vendégeken kívül Arad társadalmának számos előkelő tagja vett részt. A banketten is, mint a kongresszuson felszólalások hangzottak el, amelyek kikívánkoznak a nagy nyilvánosság elé országos jelentőségükkel. A banketten az első pohárköszöntőt dr. Angel István polgármester mondotta, aki öfelsége a királyra üritette poharát. Utána dr. Paál Árpád a szövetség elnöke beszélt a nemzetiségek egymás iránti tiszteletéről és szeretetéről, amelyek csak úgy fejlődhetnek ki, ha egymás nagyságát megbecsülik. Kívánja, hogy a román szuverenitás úgy fejlődjék, hogy az szeretettel tudja átkarolni mindazokat, akik keretén belül élnek. Mille Constantin a népek testvérét megértéséről mondott lendületes beszédet. Berczy Lajos, a Kölcsey Egyesület főtitkára arról beszélt, hogy az elhangzott szép és tartalmas beszédeknek cselekvéssé kell megérlelődniök.

(Costa Foru a magyarokról.)

Costa Foru, a kitünő román publicista kellemes meglepetéssel állapította meg, hogy csak most az országos kongresszus alkalmából ismerte meg igazán a magyar népet. Azt hitte, hogy a magyar nép hirtelen gondolkodásu, a gesztusok és a frázisok népe és most ennek az ellenkezőjéről győződött meg. Minden, a magyar sajtó vezétől részéről elhangzott kijelentés magán viseli a meggondoltság és az alaposág jeleit. El van telve a magyarság iránt szeretettel és úgy ő, mint a többi velejött román kartársai tiszta és őszinte szeretetet hoztak magukkal. Dr. Barabás Béla magasszárnyalásu beszédében a magyarság őszinteségéről beszélt. Pohárköszöntőket mondtak még Straßmann a bucaresti szindikátus elnöke, dr. Baross Lajos, a Kölcsey Egyesület elnöke és Savu Constantin lapszerkesztő, aki nemes és bátor szavakat adott kifejezést gondolatainak.

(Szabad sajtót, szabad művészetet.)

Dr. Janovics Jenő az irredentizmusról beszélt, amely csak ott és akkor van, ahol szabadság nincsen. Biztosítani kell a sajtó szabadságát, erőteljes bázisu magyar színészetet kell teremteni a kormányzatnak, a magyar iskolák szabadságát feltékenyen kell őrizni.

Az irredentizmus nem az emberrel veleszületett tulajdonság, azt csak a mostoha bánásmód termeli ki.

Szendrey Mihály a színészek és ujságírók egyetértéséről beszélt. A banketten beszédet mondott Franyó Zoltán is, aki az író és az ujságíró hivatásáról beszélt. A megjelentek legnagyobb része reggel hat óráig a legjobban hangulatban volt együtt.

A banketten vaiaki autogrammot kért Costa Forutól, aki neve aláírása mellé a következő néhány sort írta még: — A magyar és a román ujságíróknak kell Romániát és Magyarországot egymáshoz közelhozni, hogy ennek a két államnak a szövetsége megteremtődjék. Ez a két, állam és népei egymásra vannak utalva és csak a két ország szövetsége fogja tudni megvédeni a békét!

Matiné a Kulturpalotában.

Vasárnap délelőtt a Kulturpalota nagytermében az Erdélyi és Bánsági Ujságíró-szövetség irodalmi matinét rendezett, amelynek műsora az utóbbi évek eseményei közül kiemelkedővé tette ezt a délelőtti. Erdély földjének szüköttei adták egymásnak találkozót, azok, akik kiemelkedtek már a toll névtelen harcosai közül, olyanok, akik még itt élnek és olyan, aki már távollszakadt tőlünk és már csak vendégként jár haza. A matinét dr. Olasz Pál emlékeztetéseinek színesen szövegezett szavával nyitotta meg. Dr. Osvát Kálmán csak öt percet konferált, de ezt szellemsen, ötletesen, önmagához méltóan, témának percenként való variálásával és egymásbakapcsolásával. Lengyel Vilmos a cluji (kolozsvári) magyar színház tagja Kádár Imre és Ligeti Ernő versét szavalt. Organuma zengően szép, előadása élvezetes, Tabéry Géza, az ismert oradea-marei (nagyvárad) író egy finom művti novelláját olvasta fel. Lévy Ilonka a cluji (kolozsvári) színház operaénekesnője két dalt adott elő. Hangja szépen kulturált, s maga a hanganyag is értékes és nagy. Faragó Rezső ötletes és szellemes csevegésével szerzett kedves perceket a matiné közönségének. Dr. Kádár Imre néhány versét olvasta fel. N. Opre Geni kulturált és bársonyos, zengő altjának finom interpretációja értékes sikert aratott. Zala Béla, a legkitünőbb modern költő-interpreátor Ady, Babits- és Petőfi-versekkel szerepelt és szereplése ismét zajos sikert jelentett számára. P. Gulácsy Irén egy eredeti és magvas novelláját olvasta fel. Dr. Janovics Jenő Shakespeare közönségéről értekezett érdekesen és tartalmasan.

Bátran nevezhető a matiné egyik fénypontjának Franyó Zoltán szereplése, aki eredeti verseket és műfordításokat olvasott fel. Fra-

nyó Zoltán neve már messze túlterjedt a magyarságlakta földek határain. Németül épen olyan színesen és finoman ír, mint magyarul. Hervadhatalan érdeme, hogy magyar poéták költeményeit élvezetes és művészi formában adja vissza németül. Tegnap Eminescu-Crainic- és Cotrus-versek fordításait is adta. A matinét dr. Paál Árpád zárta be, aki „Az anyanyelv az anyák nyelve” címmel értekezett. Értekezését költeménynek nevezte prózában és tényleg, amit próza és költemény adhatnak gondolatokban és kifejezésbeli szépségekben, azt Paál Árpád egyesítette. Az egyes számokat dr. Falus Lajos konferálta be néhány keresetlen szóval. Az énekszámok zongorakiséretét dr. Szelle Károly látta el művészettel.

A vasárnapi parkünnepély.

Az ujságíró-kongresszus alkalmából vasárnap délután sikerült nagyszabásu parkünnepélyt rendeztek az Eminescu (Baross)-parkban. A rendezők trükkjei, ötletei és gondos rendezése biztosította a jelen voltak szórakozását. Mindenről gondoskodtak a rendezők, hogy a közönség minél jobban mulasson. Volt tombola, ahol minden szám értékes tárgyat nyert, nyílt színpad, ahol ambiclózus műkedvelők arattak babérokat, rulett, hábjáték, karikadobás, szerencsekerek, konfetti csata, amerikai árverés és még sok minden. Kétségkívül a csárdasátor volt a parkünnepély szenzációja, ahol eledeleket és italokat szolgáltak fel a közönségnek. Az aradi uriaszonyok segítségével és agilitása sokban előmozdította a park ünnepély sikerét. Kávésátort, büffésátort és cukrászdát állítottak fel, ahol minden jól kaphattak a parkünnepély résztvevői. Az egyes sátrakban munkálkodó hölgygárda névsora a következő:

Báró Neuman Alfrédné Kávésátrában: Schreyer Viktorné, Fodor Gyuláné, özv. Friedmann Gyuláné, Münz Mártonné, Weisz Károlyné, Rácz Jenóné, Rácz Gyuláné, Raucher Károlyné, dr. Éles Gézáné, Zádor Imréné, Tenner Józsefné, Schwartz Hermanné, dr. Falus Lajosné és dr. Olasz Pálné.

Jellasi Erzsike tombola-sátrában: Jellasi Imrénka, Bobos Annuska, Negrú Klára és Hónig Mariska.

Vásárhelyi Janka konfetti-sátrában: Berecz Árpádné, özvegy Treittler Andorné, özvegy Witauschek Lajosné és Berecz Baba.

Dr. Szalay Károlyné büffésátrában: Vojtek Kálmánné, Benedikty Imréné, Faragó Gyuláné, Razel Józsefné, dr. Széll Lajosné, dr. Szécsy Ödönné, Berivoy Lászlóné, Faragó Magdi és Szalay Alice.

Laczay Endréné csárda-sátrában: Dr. Barabás Béláné, Stauber Józsefné, Szendrey Mihályné, dr. Memeténé, Zsák Jenóné, Szablócz

Ky Jánosné, Martzy Béláné, dr. Angel Istvánné, Endrey Györgyné, Német Imréné, dr. Nedelcu Miklósné, Geller Ödönné, Angel testvérek, Stauber Mancl, Szablóczky Magdi, Bonyhát Böske és Német Hajni.

Winternitz Jenőné cukrászdasátrában: Berger Albertné, Steckl Adolfné, Klein Miksáné, Hacker Lászlóné, Halmos Dezsóné, Pülöp Viktorné, Halász Dezsóné, Reisner testvérek, Kertész Ella, Szende Jucl, Lányi Erzsé, Kepes Irén, Berger Ancika, Winternitz Sárka.

Sport.

FOOTBALL. AAC-AMTE. 2:1 (1:1.) Barátságos mérkőzés. A szőnek indult küzdelmet az első félidőben a közönség egyrészenek legyelmetlenül viselkedése, a második félidőben a mindkét részről elkövetett sorozatos durvaság elrontotta. A félidő első felében az AMTE. van fölényben. Fuhrmann szabadugrásból Csapó leszökik és szép beadását Szikula goallá értékesíti. A félidő második felében az AAC. csatárai vannak többet frontban és Lázár hibájából Kondor egyenlít. A második félidőben Abay védhető goalt rug, amely kedvét szegi az AMTE. játékosainak és ezután mindvégig az AAC. uralja a mezőnyt. Az ekkor elkövetett durvaságok eredményei Romváry lerugása, ki kénytelen volt a pályát elhagyni, Auer kiállítás és a játék időelőtti befejezése. Egyenlő az AAC-ból Romváry, Pálfi, Pfeiffer, Kenderesi és Duffner, az AMTE-ből Fuhrmann, Merffi, Stoffa és Auer II. váltak ki. Biró Bodnár.

AAC. comb.—Olimpia 0:0

AMTE. II.—AAC. II. 7:0

A Gloria-CFR. és az ATE Timisoarán vendégszerepeltek, hol az erősen tartalékolt Gloria-CFR. nem tudta megakadályozni a TAC. 4:0 arányu győzelmét, míg a szintén nem komplett ATE. a Kinizsitől erős küzdelem után 3:1 arányban szenvedett vereséget.

BIRKOZÓ-VERSENY. Vasárnap délután az AMTE. rendezésében tartotta meg a Sport-szövetség kerületi birkozó-versenyét élénk érdeklődés mellett. A verseny mindvégig izgalmas volt. A birkozó-verseny eredménye a következő: Légsúly: 1. Jancsó László (AMTE.) 2. Pali (Toldi.) 3. Kovács (Vulcán.) Pehelsúly: 1. Antal György (AMTE.) 2. Hurgye (AMTE.) 3. Plesch (Toldi.) Könnyű súly: 1. Tusz (Vulcán.) 2. Csillag (AMTE.) 3. Vunic (AMTE.) Közép a) súly: 1. Tóth (Toldi.) 2. Dema (Toldi.) 3. Kassav (AMTE.) Közép b) súly: 1. Privelcsak (Vulcan.) 2. Gerendi (AMTE.) 3. Maresch (AMTE.)

VIVÓBAJNOKSÁG. Vasárnap tartották meg a kerületi hainoki vivóversenyt, amelynek eredménye a következő: bajnok Rezes (AAC.); második Bratescu (Gloria-CFR.); harmadik Bodea (Gloria-CFR.) A törvívásban bajnok Kauten (AAC.); második Hehs Béla (AAC.)

Meghosszabbították a román jugoszláv védő-szövetséget. Bucarestből táviratozzák: Duca és Antis jugoszláv külügyminiszter tegnap meghosszabbították a Románia és Jugoszlávia között fennálló defenzív szövetséget vonatkozó szerződést.

A meztelenség ellen.

(Elkeseredett utcai harcok
Athénben.)

Athénből jelentik: Néhány hónappal ezelőtt megalakult itt a Keresztény Hitbuzgók Társasága. — A Társaság a meztelenség ellen való harcot tűzte ki céljául. A közönség elé bocsájtott programjukban elmondották, hogy az utóbbi időben a nők mind szemérmetlenebbül öltözködnek.

— Odáig jutottunk, — szóló többek között a program — hogy tisztességes embernek már ki sem lehet az utcára menni, mert lépten-nyomon meztelen nyakakat, meztelen melleket és meztelen karokat lehet látni. Ez felháborító! Ez csunyább, mint az isten káromlás. A Keresztény Hitbuzgók Társasága azt a feladatot tűzte maga elé, hogy ezt a gyalázatot eltünteti a föld színéről. Igen jól tudja a Társaság, hogy szép szóval és prédikációval nem lehet a fekélyt leoperálni. Éppen ezért elhatározta, hogy *tettekkel fogja programját megvalósítani*. Figyelmezteti tehát a szemérmetlen nőket, ne vigyék az utcára meztelenségüket, mert *meg fognak bünhődni*.

A Keresztény Hitbuzgók társasága programját kinyomatták, a falakra kiragasztották és a lapok is közölték. Ennek ellenére a hölgyek továbbra is a régi ruháikban jelentek meg a nyilvánosság előtt. A Társaság néhány napig várt, azután kiadta a jelszót:

— Most pedig következnek a tettek!

Másnap a görög főváros legelegánsabb utcáiban megjelentek a Hitbuzgók és mindegyiknek a kezében kanna volt, tele folyó szarokkal. Amint észrevettek egy hölgyet, akinek karja, melle vagy nyaka szabadon volt, hozzája mentek és így szólottak hozzá:

— A jó Isten azt parancsolja, hogy ne légy szemérmetlen. Te nem fogadtad meg ezt a parancsot, ennek következtében — ne szé.

A következő pillanatban a szarokba mártott ecsettel bekenték a nyakát, mellét és karját. A megtámadott hölgy természetesen nem nézte nyugodtan ezt a procedurát. Kiáltott, sirt, sikított, kézzel-lábbal kapálózott, a Hitbuzgók azonban könyörtelenül bekenték a „meztelenségét”. Sőt még a toalettjét is össze-vissza mázolták. A közönség összecsendült a jelenet láttára, egyik része a hölgy mellett foglalt állást, míg a másik a Hitbuzgókknak adott igazat. A Hitbuzgók pedig tovább mentek és amint szembe találtak magukat egy szemérmetlen nővel, ismét hozzáfogtak a munkához. A városban persze nagy riadalmat keltett a meztelenségek üldözése s néhány óra múlva egyébről sem beszéltek. Az újságok hosszú tudósításokat irtak

a merényletekről és szenvedelmes vita keletkezett a Hitbuzgók körül. Ezalatt a hölgyek nem mertek lemenni az utcára. Minthogy a leg több leánynak és asszonynak nincsen olyan ruhája, amely mindent elfedjen, inkább otthon maradtak. De akadtak olyanok is, akik azt mondták, hogy — azért is.

— Nekünk jogunk van olyan toaletteket viselni, — érveltek — amilyent a divat előír. Akinek nem tetszik, ne nézzen ránk.

Ezek a hölgyek lovagjaik kíséretében mentek ki az utcára. Mikor a Hitbuzgók hozzájuk közeledtek, a lovagok a szurkos emberekre rohantak. Parázs csata fejlődött ki közöttük. A Hitbuzgók ököllel

A megsértett amerikai magyarok.

(Diplomáciai bonyodalom egy parlamenti beszéd miatt.)

Budapestről jelentik: Kiss Menyhért szélső jobboldali képviselő egyik legutóbbi beszédében a Magyarországon letelepedett amerikai magyarokkal foglalkozott, a kiknek amerikai pályafutását, karrierjét és mostani magyarországi tevékenységét kritizálta. — Kiss Menyhért ebben a beszédében úgy emlékezett meg az amerikai magyarokról, hogy azoknak egyrésze *börtönviselt sikkasztó*, akiknek különböző visszaélések miatt kellett annak idején eltávoznok tőlünk és most előkelően jönnek vissza, mint ha már minden el lenne felejtve. Ugyancsak ebben a beszédében azt is kérte, hogy ezeket az amerikai magyarokat *helyezzék megfigyelés alá*, ha ez nem elegendő, úgy *ellenőrzés alá*, legvégső esetben pedig *kitoloncoltatásukról is gondoskodnia kellene* az illetékes köröknek.

Kiss Menyhért eme beszédé-

A lei Bécsben.

(Az osztrák devizaközpont és az idegen devizák.)

Bécsből jelentik: Az osztrák devizaközpont a devizaforgalom terén bizonyos enyhítéseket fog végrehajtani. A bankoknak meg fogják engedni, hogy az eddigi egy millió osztrák korona értékű valuta helyett ezentul négy millió értékű valutát adhassanak el minden külön engedély nélkül egy-egy vevőnek. Ezenkívül maga a devizaközpont is ezentul sokkal enyhébben fogja kezelni az idegen valuták befutását. Az osztrák devizaközpont ugyanis nagymennyiségű külföldi valuták felett rendelkezik. Éppen ezért immár napok óta egy egy eladótól nem vesz át többet 1000 cseh koronánál. Ez azt mutatja, hogy az osztrák devizaközpontnak cseh koronákban feleslege van. Így van ez egyébként az összes európai valutákban, kivéve a leit. Ebből az osztrák devizaközpont korlátlan mennyiségben vesz át. Ezzel szemben természe-

és szunokkal védekeztek, de a lovagok sem voltak restek és *botokkal üzték a meztelenség ellenségeit*. Athén utcáin a verekedések egész sora játszódott le. A rendőrség néhol közbelépett, de legtöbbször arra az álláspontra helyezkedett, hogy *intézzék el az ügyet egymás között*. Tegnap a Hitbuzgók újabb kiáltványt intéztek a lakossághoz.

— Vegyék tudomásul a szemérmetlenek, — ez volt a kiáltványban, — hogy harcunkat nem fogjuk abbahagyni. Hiába hoznak magukkal lovagokat, mi nem nyugszunk addig, amíg a meztelenségtől meg nem szabadítjuk a keresztény világot.

nek most diplomáciai folytatása van. A megsértett amerikai magyarok képviselőjében Brentano amerikai követ helyettese felkérte Daruváry Géza külügyminisztert, akinek előadta, hogy Kiss Menyhért parlamenti beszédében a Budapesten letelepedett amerikai magyarok magukra nézve nagyon sok olyan méltánytalan és sértő kifejezést találtak, amely amerikai állampolgári méltóságukat nagyon sérti. Az amerikai követség megbízottja egyben kérte a külügyminisztert, hogy az amerikai magyar állampolgárokat ért sérelem jgyében szolgáltatson azoknak, akiket Kiss Menyhért beszédében megemlített, elégtételt. A külügyminiszter megígérte, hogy minden eszközzel azon lesz, hogy az affér lehetőleg az amerikai magyarok megalégedésére elsimuljon és erre vonatkozólag meg is tette a szükséges lépéseket.

tesen leit csak igen nehezen és igen kis mennyiségben ad el, illetőleg utal ki. A többi európai valutákban és devizákban való gazdagság folytán az osztrák devizaközpont azonban kénytelen lesz rövidesen újabb könnyítő intézkedéseket életbe léptetni.

Akasztott ember az ablakban.

(Öngyilkosság a fiu halála miatt.)

Belgrádból jelentik: A Moszkva-szálló előtt a járókelők különös látványra lettek figyelmesek. A szálló egyik elsőemeleti szobájának ablakában egy férfitest függött. A járókelők nyomban figyelmeztették a felfedezésről a szálló portását, aki egy rendőrrel együtt feltörte a szoba ajtaját. Borzalmas látvány tárult eléjük: *az ablakféltán egy akasztott ember holtteste függött*. A szállóda vendégkönyvéből hamarosan megállapították, hogy az öngyilkos férfi Schmidt Ottó, a német jóvátételi anyagokat szállító gyár belgrádi képviselője. A rendőrség nyomban megindította a nyomozást, hogy megállapítsa, mi

készítette Schmidtet az öngyilkosságra, átkutatta a szobában talált iratokat de azok közt semmi adatot nem talált. Az öngyilkos ismerőseinek állítása szerint Schmidt a napokban táviratott kapot Berlinből, hogy fia, akit a rajongásig szeretett, Berlinben öngyilkosságot követett el. A szerencsétlen apát valószínűleg fia öngyilkosságának híre kergette a legvégső kétségbeesésbe.

Az uszó város.

(Mit visz utra a hajó-óriás?)

A világ legnagyobb hajója, a „Leviathan” a napokban indul a háboru óta először európai útjára. A hajókolosszus első utja alkalmával az amerikai lapok érdekes adatokat közölnek arról, hogy a hajó a New-York—Southampton—New-York-i utra mennyi élelmiszert visz magával.

A kiutazáshoz szükséges friss élelmiszerekből a következő mennyiséget viszi magával: 54.000 font friss hus, 10.000 font vad és szárnyas, 9500 font friss hal, rák, osztriga, 18.000 font kenyér, 1200 font élesztő, 57.000 tojás, 30.000 font friss zöldség, 15.000 font friss gyümölcs, 180 láda citrom és narancs. Az oda-visszautazáshoz szükséges tartós élelmiszerekből a következő mennyiséget viszi magával a hajó: 120.000 font burgonya, 5000 font hagyma, 450 hordó (180 fontos) liszt, 1800 liter ecet, 75 hordó só (hordónként 150 font), 600 font mustár, 180 font bors, 400 font fűszer, 30.000 font sózott hus és konzerv a legénység és a III. osztály utasai számára, 10.000 font sonka, szalámi, felvágott, 30 tonna hering, 2500 doboz és 120 hordó hal-konzerv, 1000 font füstölt hal, 6700 font sajt, 8000 liter tej és tejfel, 7000 doboz kondenzált tej, 12.000 font vaj, 7500 doboz zöldség-konzerv, 1000 doboz gomba, 3000 font uborka, 1500 font szárított főzelék, 6000 font savanyú káposzta, 750 font dió és mandula, 8000 font szárított gyümölcs, 5000 doboz befőtt, 2500 font marmelade, 300 üveg gyümölcsíz, 12.000 font cukor, szirup és méz, 6100 font kávé, 450 font tea, 500 font csokoládé és kakaó, 5000 font rizs, macaroni, vágott tészta a kajüt utasok számára, 21.000 font pedig a legénység és a III. osztály utasai számára, 1800 font keksz, kétszersült stb. Ennek az élelmiszermennyiségnek a beraktározásához egy heti időre van szükség. Az amerikai szesz-tilalmi törvény értelmében az Amerikából induló hajó semminemű szeszest italt nem vihet magával.

A statisztikai adatok szerint a „Leviathan” a New-York—Southampton—New-York-i utra a következő mennyiségű fehérneművel szerelik föl: 3000 fürdő lepedő, 200 fürdő-köpeny, 6000 fürdő-törölköző, 750 fürdő-szőnyeg, 11.000 lepedő és ágyhuzat, 1000 pohár-rongy, 40.000 törölköző, 1100 függő törölköző, 14.250 vánkös és ágytakaró áthuzat, 1325 ágytakaró, 50.300 szalvetta, 15.800 felszolgáló szalvetta, 12.000 fehérhártya, 5000 egyszerű tányér-rongy, 9000 különböző nagyságú asztalterítő, 10.000 toailette-törölköző, 900 törölköző-rongy, 1900 konyha kötény, 2500 vászonterítő stb. Az egy utra szükséges fehérnemű értéke jóval túlhaladja az 50.000 dollárt.

Hogy áll a leu?

Julius 9-é: fizettek 100-lelért:

Aradon:

2.88 svájci frankot,
8.33 francia frankot
15.66 szokolt,
4.400 külföldi magyar koronát,
5.000 tényleges magyar koronát,
7.000 belföldi magyar koronát,
90.000 német márkát,
34.500 osztrák koronát.

Párisban 8.40 frankot

Budapesten 4250—4650 koronát

Evezősverseny Aradon.

(A Maros és Hajós-Egyesület mérkőzése.)

Vasárnap délután rendezte a Maros evezős egyesület nagyszabású evezősversenyt, amelyen a két aradi egyesület: a Maros és a Hajós-Egyesület vett részt. Az élvezetes versenyt nagyszámú, előkelő közönség nézte végig, amelynek soraiban ott volt Manu tábornok, a hegyőrség parancsnoka és Gritta Ovidiu rendőrprefektus is. A zsűri tagjai voltak: Kintzig János elnök, dr. Avramescu Vazul kincstári ügyvéd, dr. Barbura Sever táblabíró, Koromzay Frigyes Ácsev. vezérigazgató, Dániel Endre, Samboteanu ezredes, Laczay Endre, Sefior Lajos, dr. Suszár Jenő és Vársárhelyi János.

A mérkőzés egyes versennyel kezdődött. Mindössze ketten álltak starthoz: Striffler Ferenc a Maros-Egyesület részéről és Stern Pál a Hajós-Egyesület részéről. Stern az indulásban 5-6 hajóhossz előnyt szerzett, azonban a Maroson kikötött kompoknak tartott s mikor ezt észrevette, meg kellett állnia, hogy helves vízfolyásba jusson. Striffler utolérte és Stern több hajóhosszal elhagyva, megnyerte a versenyt. Ezután a másodosztályú négyesek versenye következett. A versenyt a rutinos, összetartó „Maros” nyerte meg. A győztesek Bittó Géza, Lengyel Imre, Páll Jenő, Laczay József. A kormányos Domokos Gyula. Másodiknak a Hajós-Egyesület jött be. Ezen a négyesen dr. Schusztér Ödön, Schulhof Andor, Solymos Géza, Hoch Jenő voltak, kormányos Havas István. Ezután egyes-verseny következett nem regatta-hajók számára. Első lett Cserháti, második Csordás, harmadik Matusz.

A legnagyobb érdeklődés a főverseny, az elsőosztályú négyes-verseny iránt nyilvánult meg. A „Maros” négyese ez volt: dr. Széll Lajos, Reitter Iván, Hady Antal, Valerian László, kormányos Grób Jenő. A „Hajós-Egyesület” négyese ez volt: Hajduska Marcell, dr. Brasch Aladár, Lengyel László, Klein József, kormányos Havas István. A start után a Hajós-Egyesület négyese csónakhossz előnyt szerzett, amelyet annyira növelt, hogy a versenyt három hajóhosszal nyerte meg. Különösen Hajduska dolgozott stílusosan. A következő szám a páros evezős-verseny volt. A „Maros” részéről a Reinheimer—Verbos dubló, a „Hajós” részéről a Stern-fivérek indultak. Ezer méternél a Stern-fivérek vezettek. Ekkor a „Maros” erős finisbe kezdett és az eredmény az lett, hogy a „Hajós” dublója háromnegyed hajóhosszal érkezett be elsőnek. A következő páros evezős-versenyt a timisoaraiak (temesváriak) nyerték meg. Az utolsó szám nyolcevezős zárt verseny volt, csak a „Maros”

tagjai számára. Ezt a számot dr. Széll Lajos által vezetett nyolcas nyerte meg. A versenyek után este a Pannonia nagytermében társasvacsora volt és itt osztották ki az ezüst és a bronzérmeket a győztesek között.

A rendező egyesület nagy figyelemmel és előrelátó pontossággal rendezte a tegnapi versenyt, az egyes számok programszerűtlen percnyi pontosságú gördültek, amelyek természetesen még jobban fokozták a közönség érdeklődését. Nagyszabású külföldi nemzetközi versenyeken sem láttunk kitünőbb rendezést, amelyet Dániel Endre vezetése alatt a Maros tagjai végeztek.

A Központi szállodai gyilkosság új fordulatai.

— Szerelemből, vagy pénzért ölt Irimiás? — A legújabb hullablás: rokon alapon. — Aki egy hulla aranyfogait elviszi. —

A szokásos rendőri riportok, amelyek a múlt heti, Központi szállóbeli szerelmi tragédiáról íródtak, csak nagyon kevés ténybeli megállapításra szorítkozhattak. Arról, hogy mi történhetett a 26-os számú szobában, a fantázia legegyszerűbben a szerelmi kombinációhoz fordul. Nem marad más hátra, mint két, vagy három revolverdörrenés alapján azt a kézenfekvő magyarázatot adni, hogy mademoiselle Don Lyes, klasszikus táncosnőbe szerelmes volt monsieur Irimiás, mechanikus, Váradról, akiről föl van jegyezve, hogy elegáns fiú. A nyomozás nem ott indult el, hogy Irimiás miért elegáns, vagy: Irimiás miből elegáns, hanem ott, hogy gyilkolt, vagy gyilkolni akart. S éppen ez az a pont, ahol a kombinációk megcsuszának és ez az a „hic Rhodus, hic salta”, ahol gyakran megbukik a föltevésnek egészen észszerűnek látszó sorozata. Az éjszaka, amely nemcsak a kétös gyilkosság miljöje, de miljöje ugyanakkor a klasszikus táncosnő életének is: nem engedi meg a túlságos romantizmust. Klasszikus táncosnők, bármily klasszikusok és bármily táncosnők, híján vannak a szentimentalizmusnak, a romantizmusnak és legfőképpen híján van ilyesminek Irimiás, az elegáns mechanikus. Messzibb kell keresni az okokat és akkor az alábbiak derülnek ki, szép sorjában, némi magánnyomozás után:

„Adsz pénzt, vagy nem?”

Irimiás mechanikust több hónapos barátság fűzte Salfier Anna táncosnőhöz, aki Don Lyes néven szerepelt a Központi-kabaré műsorán. Ez a barátság valahogy nem kisvárosi és közönséges barátság-számba megy. A nő Aradra szerződött és ezzel ideiglenesen megszünt a kapcsolat közte és Irimiás között. Ez a kapcsolat azonban léteapja volt Irimiásnak, aki az utóbbi hónapokban teljesen elhanyagolta mesterségét, nem keresett és csak az éjszakának élt. Az olyan viszony, mint amilyen Don Lyes és Irimiás között szövődött, minden kétséget kizáró módon szerelmi alapon indul, később anyagiassá válik és ilyenkor a férfi érzi, hogy a nő távolléte már többet jelent bizonyos szerelmi hiányoknál.

Salfier Anna az utolsó héten két ajánlott levelet kapott Oradea. Ma

dezte a tegnapi versenyt, az egyes számok programszerűtlen percnyi pontosságú gördültek, amelyek természetesen még jobban fokozták a közönség érdeklődését. Nagyszabású külföldi nemzetközi versenyeken sem láttunk kitünőbb rendezést, amelyet Dániel Endre vezetése alatt a Maros tagjai végeztek.

A második levelet a Központi szálló portás fülkéjében olvasta el, ott vette át a portástól. Percről-percre izgatóbb lett, ahogy a szemét végigfutottak a sorokon. Végre kis, manikűrözött körmei között összegyűrte ezt a levelet és így kiáltott fel:

— Der Gauner verlangt wieder Geld!

Az itt említett „Gauner” nyilván Irimiás és ezáltal nem szerelmes nyilatkozatokról lehet szó, ha nem pénzről. Julius 5-én megérkezik Aradra Irimiás, elegáns sárga félcipőben, shimmy-nyakkenővel. Szemtanak állítása szerint a legnagyobb megértésben és látszólag a legkellemesebb együttlében tölti el az estét, a táncosnő és a mechanikus. Egy pincér kijelentése szerint a vacsorát a táncosnő fizeti.

Irimiás — ez most már kétségtelen, — az aminózus éjszakán pénzt követel a táncosnőtől. A táncosnő megtagadja a kérést, kijelenti, hogy szakítani akar.

— Annál inkább jár pénz, mert itt akarsz hagyni, — mondja a férfi. — Adsz pénzt, vagy nem?

A táncosnő, aki már teljesen ruhátlan, kissé mámoros is a bortól, fáradt daccal felveti a fejét és ezt mondja:

— Neun adok egy fillért sem többé.

Itt durrant el először Irimiás revolvere. Az elegáns mechanikus hátrabukik egy félperc múlva és kabátján piros forrásokban csurran szét a vér. A nő kitámolyog a szobából és ez az első szava:

— Der Räuber!

A sorsnak különös véletlene, hogy délelőtt tíz órakor az aradi sziguranca asztalán Vulpe József, szigurancafőnök megtalálja Salfier Anna utlevelét. Osztrák utlevél, a nő Wienben született, galaci lakosnak van elkönyvelve. Az utlevélben valami hiba van. Nem lehet megengedni az ittartózkodást.

— Átküldöm ezt a nőt a határon, — mondja Vulpe.

Ebben a pillanatban jelentették hivatalosan, hogy Salfier Annát átlőtt fejjel fekszik az aradi kórház sebészeti osztályán. Egyelőre nem szállítóképes.

S annak, amit itt elmondottam, ime az utójátéka, amiből kiderül, hogy milyen fajta családi jellem lehetett Irimiás?

Vetkőztetés a hullakamarában.

Julius hetedikén délután az aradi kórházban egy fiatalember temetkeznek.

— Ifjú Irimiás vagyok, — mondja, — szerencsétlen véget ért bátyám tetemét akarom látni.

A hullakamara ajtaja megnyílik. Egy kórházi ápoló bevezeti a fiatalembert. Az asztalon végig me-revedik az öngyilkos Irimiás holt-teteme, még boncolás előtt. Felöltözve. A vendég fiatalember magyarázólag fordul az ápolóhoz:

— A bátyám, szegény!

S mintha egy szatirikus gronde-guignol jelenetét játszaná el, odamegy a hullához, leveti a sárga félcipőjét, a nadrágját lehúzza és már a kabátért nyúl, de aztán visszaborzad. A vér még nem száradt meg, a szöveten.

— Azt ugyse használhatja az ur, — mondja az ápoló.

A nagyváradi látogató bele-nyúl a halott bátyja szájába és ki-emel belőle hat aranyfogot. Ezeket zsebreteszi, a nadrágot és a cipőt a hóna alá kapja, sarkon fordul és elmegy a hulla mellől, amelyet egy félóra múlva boncolnak és egy-két óra múlva temetnek.

Ez volt ifjú Irimiás búcsuja az idősebbtől. Aztán visszautazott Váradra, anélkül, hogy a temetést megvárta volna.

Ennyit a rendőri nyomozás ki-egészítésére.

Fekete Tivadár.

Keleti költőkből.

MAGANYOS ÉJ.

— (Sing-Ling (XIX.) század.) —

Az ablakom papírján úgy dobol ma
A zápor, mintha sirva, fuldokolva
Szívem falán kopogna szüntelen
A könnyek árja. Egymagamban,

Árván,

A csöppnyi mécsnél halk csodára
Várván

Virrasztok én e gyászos éjjelen.

Komor kezével földre sújt a bánat,
Fájó fejem a hűs párnákra bágva
De, lám, az álom mégis elkerül.
Igy ér a hajnal; kőd dereng a tájon
S a házon is, hol túl a vak homár

Lyon

Az arca többé nem virul, derül.

Miért vergődik így a lelkem álma?

Oh, bárcsak mint a pillangó ki-

szállna

És megtalálná kedvesem nyomát.

Oh, bárcsak szállni tudna, mint

a lepke.

Hogy kis szivére halkán rálebegve
Hozzámvezesse éjen, árnyon át.

(Kínából)

Franyó Zoltán.

HIREK.

Csányi Mátyás Párisban.

(Több darabját elfogadták.)

Érdekes kártyát hozott az Aradi Közlöny szerkesztőségének a posta. Párisból írja Csányi Mátyás az aradi színház volt kitűnő operakaragya, aki eredetileg Londonba készült, de, ugyilátszik, az írói és szerzői konjunkturák már Párisban megakasztották — a maga előnyére.

„Nagyon szép eredményeket értem el már eddig is. — írja Csányi. — több művet elhelyeztem és le lesznek fordítva franciára. Itt Párisban most megint van egy magyar szenczió. Molnár Ferenc „Liliom”-a. Adorján Andor fordításában. Adorján itt az én dolgaimat is fordítani fogja és bemutatott néhány jelesebb írónak, sőt bevezetett a francia színházi szerzők egyesületébe is.”

Nincs kizárva, hogy a jövő évi párisi színházi szezon egyik eseménye: Csányi Mátyásnak, az aradi színház karmesterének valamelyik zenés darabja lesz.

— A királyné bántási látogatása. Timisoarai (temesvári) szerkesztőségünk jelenti: A városi hatóságok értesítést kaptak, hogy Öfelsége Mária királyné augusztus hó második felében Timisoarára (Temesvárra) érkezik és ez alkalommal megtekinti a resicai, oravicai és bogosani bányákat is.

— Kitüntetett aradi táblabírák. Öfelsége a király dr. Moldovan Silvius törvényszéki elnöknek és Barbura Sever táblabíró-tanácselnöknek a román koronarend tiszti keresztjét, Kovács József táblabíró-főtárgyalási elnöknek és Szabó István táblabírónak ugyanezen rend lovagkeresztjét adományozta.

— A parasztpárt a kisebbségek jogaiért. Timisoarai (temesvári) tudósítónk telefonon jelenti: A parasztpárt ma tartotta Timisoarán (Temesvárott) nagygyűlését. Mihailache országgyűlési képviselő a nemzetiségi kisebbségek kérdésével foglalkozott.

A román állam érdeke a kisebbségek érdeke is és a parasztpárt kötelességének tartja a kisebbségek jogaiért küzdeni. Azután dr. Lupu, a párt elnöke ismertette a parasztpárt programját.

— Lefoglalták az essen birodalmi bankot. Essenből táviratozzák: A franciák tegnap megszállták az essen birodalmi bankot, amelyben nem találtak pénzt. A többi essen pénzintézet beszüntette üzemét.

— Jóváhagyott halálos ítéletek. Düsseldorfból táviratozzák: A francia rajnai hadsereg itteni hadosztály-bírósa jóváhagyta a mainzi hadbírósa ítéletét, amellyel hét német állampolgárt szabotázs miatt halálra ítélt, kettőt pedig életfogytiglani fegyházzal sújtott.

— Hol működnek az adóbizottságok? Az adóbizottságok holnap a következő utcákban dolgoznak: az I. a Huszár- és a Magurela-utcákban, a III. a Mocioni (Orczy) utca 15. számától, a IV. a Dragalina (Aponyi) köruton, az V. az Ep. Radu (Magyar) utcában, a VI. az Eminescu (Deák Ferenc) utcában, a VII. a Plevnei (Árpád) téren, a IX. a Doamna Balassa (Purgly Lajosné) utcában.

— Gritta rendőrprefektus a kijárók és zugirások ellen. Gritta Ovidiu rendőrprefektus ma rendeletet adott ki a rendőrségen működő összes hivataloknak, hogy kizárólag személyesen vagy ügyvéd által benyújtott kérvényeket vagy beadványokat fogadjanak el. A rendőrprefektus kijelentette az Aradi Közlöny munkatársának, hogy ezzel a rendelkezéssel a kijárásoknak és zugirásoknak akar véget vetni. A közönség érdekében hozta ezt az intézkedést, mert az utóbbi időben rengeteg zugirás által írt kérvényt nyújtottak be, amelyeknek nagyobb részét a felületes szerkesztés miatt vissza kellett utasítani. A közönségnek ez sok kiadást és nagy utánjárást jelent. Különben is törvény szerint a hatóságok előtt a feleket, ha személyesen nem akarnak megjelenni, csak ügyvédek képviselhetik.

— Eljegyzés. Gröss Magdát eljegyezte Czín Ignácz bankigazgató fia, Czín Elemér fakereskedő Wien.

— Nyolc nap múlva béke a Keleten. Lausanneból táviratozzák: A szövetségesek delegátusai újabb fontos instrukciókat kaptak kormányuktól, amelyeknek átvétele után a delegátusok értekezletet tartottak. Erre az értekezletre a török delegátusokat is meghívták. Amennyiben a törökök a szövetségesek újabb proposícióját elfogadják, a békekonzferencia vége felé közeledik és nyolc nap múlva megkötik a végleges békét.

— Halálozások. Klopof Mór július 7-én 53 éves korában szívizélhűtés következtében Ilián elhunyt. A temetés vasárnap délután 4 órakor ment végbe általános részvét mellett az iliai zsidó temetőben. Az elhunytat kiterjedt rokonság gyászolja.

Poppé Sándor aradi szőlőbirtokos ma reggel 55 éves korában rövid szenvedés után meghalt. A temetés holnap, kedden délután 4 órakor lesz a Str. Russu Sirianu (Aulich-utca) 31-8a. számú házból.

Friedmann Sámuel tekintélyes halmagi (nagyhalmági) kereskedő szombaton 67 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. A temetés ma délelőtt ment végbe nagy részvét mellett a nagyhalmági izraelita temetőben.

— Felhívás. Osváti Kálmán, a kiváló erdélyi író „Kalauz” címen havi folyóiratot ad ki, amely állandóan megtárgyalja az irodalmi és társadalmi eseményeket. A Kalauz ma már Erdély magyarságának egyik számottevő tényezője. Most Erdély írói azzal a felhívással fordulnak Erdély magyarjaihoz, hogy támogassák a lapot. Akiik tehetik, fizessenek elő egy év re kétszáz lejtél, amiért havi 80 oldalnyi terjedelmű folyóiratot kapnak. Akiuknek nehézsége esik az egész évi előfizetés, azok 20 lei utánvéttel fogadják el a postai uton kézbesítendő egyes köteteket. Minden értesítés a „Kalauz” kiadóhivatalához Targul-Mures (Marosvásárhely) küldendő.

— Dr. Róna Jenő orr-, gége- és fülorvos szabadságáról hazaérkezett, ismét rendel Str. Consistoriului 5. (Batthyány-utca 29.)

— Feltett kincse minden hölgynek hófehér arcbőre, bársonysima keze. Hogy el ne veszítse, használja Brázay Najád arc- és kéz-kremjét, mely mindenütt kapható! Nagyban Hies és Klein cégnél Arad.

Balti vendégek Aradon.

(Tanulmányut Lettországból Erdélybe.)

A timisoarai (temesvári) német főkörmű Kiséretében ma vendégek érkeztek Aradra a lettországi Rígából. Utazásuk célja az erdélyi és bántai német kisebbségi viszonyok tanulmányozása. A vendégek, kiket a Bántásban Schiller, a temesvári német néptanács titkára kajauzolt, a következők: Słodovský, Riga város polgármestere, Wachtsmuth iskolatanácsos, dr. Schlaw, dr. Pacht orvos, Hollmann plébános, Kerkorius nagykereskedő, Schnee lapszerkesztő, Ktmvis megyeiemi hallgató és Willberg theológus voltak. Fogadtatásukra

az állomáson az aradi németiség részéről megjelentek: Striegl József tanár, dr. Schmidt János körházi főorvos, Lindner József tanár, dr. Müller Vendel ügyvéd, Hunyár Algernon árvaszéki-elnök, Bittó Miklós szerkesztő, Specht és Ketterer igazgatók és Jost Adám bankfőtisztviselő. Striegl tanár üdvözlő beszéde után a vendégek az Astra és a textilgyár megtekintésére indultak és a délutáni folyamán néhány környékbeli sváb gazdaságba és szőlőbe rándultak ki. Utjukat még ma este tovább folytatják Erdély felé.

— Romanov-lakodalom Párisban. Párisból jelenti: Az orosz birodalom összeomlása után a volt orosz cári család számos tagja Párisba menekült, ahol nem folytathatnák tulajdonoson visszavonult életet. A lapok jelentése szerint a Romanov-ház Párisban élő tagjai a napokban eljegyzést ünnepeleek. Pálmay Irén hercegnőt jegyezte el Fedor nagyherceg, ki neki harmadik ágon való nagybátyja. A tizenkilenc éves menyasszony leánya annak a Pál hercegnek, ki a Bolsevisták 1919-ben Pétervároft agyonlöttek. Anyja Putokors Olga először egy ezredesnek volt a felesége, majd Pál nagyherceg morgannatikus felesége, akinek a cár először „Hohenfelsen grófnő”, majd „Pálmay hercegnő” címet adományozta. A vőlegény, Fedor herceg huszonöt éves, második Miklós cár egyik nővérének.

— Borzalmas szerencsétlenség egy automobilversenyen. Párisból jelenti, hogy a mai automobilversenyen de Viscaya kocsija az első körnél nekifutott a kerítésnek, majd egy fának vágódott és darabokra tört. A vezető és a sofőr könnyű sérülésekkel szabadult, de a közönség közül tizenötön, köztük három gyermek, súlyos sérüléseket szenvedtek. A Grand Prixért folytatott küzdelemben a kis gépkocsik csoportjában első Lalms, második Bocchi, harmadik de Vaul lett, míg a turakocsik osztályában az első díjat Boillot, a másodikat Morillon Alfréd, a harmadikat Morillon Jenő nyerte. A könnyű kocsik befutása a következő volt: első Cabailot, második Buteau, harmadik Bouvrot.

— Anya és gyermeke tragédiája. Budapestről jelenti: Déry Alfréd volt aradi színész, a neves filmrendező elvált felesége, aki dr. Fejes ügyvédhez ment nőül néhány nappal ezelőtt leánykájával Balatonboglárra utazott. Késő este érkeztek meg. Az asszony nem is vette észre, hogy a vasuti töltésen mennek. A következő pillanatban vonat robogott arra, amely halálra gázolta az öt éves leánykát. A kétségbeesett anya a mozdony elé vetette magát és nyomban meghalt.

— A város engedélyezi a jótékony előadásokat. Arad város vezetéséhez ma rendelet érkezett a belügyminisztériumtól, amely szerint a jótékony célú nyilvános előadások engedélyezése ezentúl nem a rendőrség, hanem a polgármesteri hivatal hatáskörébe tartozik. A rendelet még több fontos utasítást tartalmaz a jótékony célú előadások engedélyezésére vonatkozólag. A teljes szöveget holnap hozza nyilvánosságra a város vezetésége.

— Újabb rekord. A Diana sorsorszesz elérte a jóság és népszerűség rekordját.

— Mitől fáj a feje? Mitől szédül? Legtöbbször a belek rendetlen működéséből származó székrekedésből. Ezt könnyen elháríthatja, ha Koprol, az ideális és jóízű használatot használja.

— Elveszett szabadjegy. F. hó 9-én, hétfőn reggel 8 órakor a Calvin János-utcában elveszett egy CFR. által a Calea Ferata Arad—Podgoria egy hivatalnok részére kiállított oportör jegy. A becsületes megtaláló kéri, tekintve, hogy azt illetéktelen ulv sem használhatja, a Hegyaljai Villamos Vasut Str. Horia (Széchenyi-u.) I. sz. alatti igazgatóságánál leadni.

Magyar Képekkel Budapesti Művészetek és Tudományok

A Hegyalia réme.

(Elfogtak egy régóta körözött gonoszlelvőt.)

Egy hónapok óta körözött aradi gonoszlelvőt fogott el ma a timisoarai (temesvári) csendőrség Brád István különféle betörések és rablások miatt éveket töltött az aradi törvényszék fogházában. Ahogy kiszabadult, folytatta régi mesterségét. Először Aradon követte el egymás után a legvakmerőbb betöréseket, majd amikor a rendőrség felkutatta buvóhelyét, megszökött Aradról. A legszelesebb körű nyomozásnak se sikerült kézrekeríteni. Aradmegyében portyázott és rémületben tartotta a környékbeli községek lakóit. Ineun (Borosjenőn) ezelőtt három hónappal kirabolt egy gazdát. Amikor napokig tartózkodott ott barátjánál és sikerült hamulatossal ügyességgel a csendőrség elől bujkálnia. A barátját le is tartóztatták, de Brád Istvánt nem lehetett elfogni. Azután a hegyaljai községekbe tette át működésének színterét és mindenütt lopott

Rendszerváltozás a vörös Oroszországban

(Kommunista szövetség helyett szocialista köztársaság. Új alkotmány terror nélkül.)

Moszkvát táviratozzák: A megtartott rendkívüli szovjetkongresszus nagyjelentőségű határozatot hozott. Azt az alkotmánytervezetet, melyet Lenin és Csicserin dolgoztak ki s mely szerint a régi kommunisztikus terror helyett a Marx és Engels-féle szocialisztikus felfogáshoz közelebb álló államformával akarják felruházni Oroszországot, nagy vitához hozták. E határozat értelmében Oroszország a mai naptól kezdve nem mint kommunista federáció fog szerepelni, hanem mint Egyesült Szocialista Köztársaság.

Ez a világesemény nagy kihálással lesz a most fejlődő eseményekre, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy a vele szomszédos Törökország, valamint ellenlábas, Lengyelország, teljesen demokratikus alapokon nyugszik, nem számítva a német birodalmat, melynek szocialisztikus államformája olyan elszántan küzd minden imperialisztikus puccs ellen. Egyik legfontosabb motívuma ennek az eseménynek az a körülmény, hogy az új alkotmánytervezet elfogadói között szerepelnek Szovjetország legszélsőségeiből: Trockij és Szokolnikoff. Az új kormány a következőképpen alakult: Elnök, Lenin; külügyi népbiztos, Csicserin; hadügy, Trockij; míg a külkereskedelem élén Krassin, a közlekedésügyi népbiztoság élén Dzierzizsny és a pénzügyek élén Szokolnikoff lesznek.

és rabolt. A temesvári csendőrség ma hajnalban működés közben elfogta. Az aradi csendőrségre szállították és ma délután megfelelő kísérettel elindultak vele, hogy a nyomozás érdekében bejárják azokat a községeket, ahol tetteit elkövette.

A fő az erkölcs.

Nők harca a temesvári strandért.

A temesvári strand erkölcsiéről már sokat írtak a lapok az elmúlt nyáron is. Most újból megkezdődött Temesvároft a strandolás és ezzel egyidejűleg a lapok már részletesen foglalkoznak a strand erkölcsi statisztikájával. A számokból megállapítható, hogy az idej strandolásnál semmi esetre sem fog kevesebb erkölcsienesség történni, mint az elmúlt évben. Erre enged legalább is következtetni az a tény, hogy a strandszezon kezdetén, amikor még csak kevesen járnak fürdeni, éppen annyi eset fordult elő, mint a tavalyi nyár legforróbb napjaiban. A strandolók körében különben nagy viszály uralkodik. A nők két pártra szakadtak. Az egyik párt azt tűzte ki feladatául, hogy a félvilági nőket kitiltatja a strand szent porondjáról. A vezetőség már megtette az első lépéseket a terv végrehajtására nézve. Terjedelmes memorandumot intézett a város vezetőségéhez és az orvosi hivatalhoz, amelyben kéri, hogy a kétes hírű nőket egyszer és mindenkorra tiltsák el a szabadban való fürdőzéstől. A másik csoport, miután tudomást szerzett az erkölcsös hölgyek beadványáról, tanácskozást tartott, hogy miképpen bosszulja meg és fozze le a másik csoportot. A hosszas tanácskozások eredményeképpen ök is memorandummal fordultak a hatóságokhoz, melyben követelték, hogy a hatóság a legrövidebb időn belül válassza ketté és különítse el a strandot. Legyen külön férfi és legyen külön női osztály — hangzik a követelés, mert csak így védheti meg a női becsületünket a pletykázók hatalmas táborától. Kétségtelen, hogy a kétes hírű nők alaposan lefozták az erkölcsös nők harányi csapatát. A hatóságok közelebb járhatnak a beadványok felett

vesszük, hogy a vele szomszédos Törökország, valamint ellenlábas, Lengyelország, teljesen demokratikus alapokon nyugszik, nem számítva a német birodalmat, melynek szocialisztikus államformája olyan elszántan küzd minden imperialisztikus puccs ellen. Egyik legfontosabb motívuma ennek az eseménynek az a körülmény, hogy az új alkotmánytervezet elfogadói között szerepelnek Szovjetország legszélsőségeiből: Trockij és Szokolnikoff. Az új kormány a következőképpen alakult: Elnök, Lenin; külügyi népbiztos, Csicserin; hadügy, Trockij; míg a külkereskedelem élén Krassin, a közlekedésügyi népbiztoság élén Dzierzizsny és a pénzügyek élén Szokolnikoff lesznek.

Betörés a tőzsde-pavillonban.

(Elfogott kőltekező gyermek.)

Az elmúlt éjszaka betörték özvegy Pagaba Virgínié Parcul Unirei (Kossuth-park) mellett levő dohány- és bélyegárúsító pavillonjába. A betörést reggel az üzletnyitáskor vették észre. A dohány- és cigarettacsomagok és bélyegek szét voltak dobálva. Az asztalon egy feszítő-vasat és egy álkulcsot hagyott a betörő. Schiopu János rendőrtiszt megjelent a helyszínen és a nyomozásból megállapította, hogy a betörést egy fiatal ember vagy gyermek követhette el, akinek a működéséből meglátszott, hogy az első munkája ezen a téren. Az értékesebb dohányárúkat és bélyegeket otthagya, csak a pénzre pályázott és magával vitt egy kazettát néhány száz lejjel, néhány doboz cigarettát és egy cserép virágot. Az üzletbe a park felől egy kerek ablaknyíláson jutott. Az ablakrámat felfeszítette és a nála levő vésővel beütötte az ablaküveget. Az üljenyomatát is megtalálták, amelyből kétségtelenül megállapítható, hogy a tettét gyermek követhette el. Ma délután sikerült letartóztatni egy tizenegy éves fiút, akinek a fején kisebb zúzódásokat találtak, amelyek valószínűleg az ablakon való bemászástól származnak. A fiú a dolmány-tőzsde közelében lakik. Feltűnő kőltekezése tette gyanússá.

Két Rotschild báró érdekes házassága.

Berlinből jelentik: Az ottani társaságot két érdekes házasságkötés foglalkoztatja. Kühmann József volt államtitkár felesége, aki Friedländer-Fulknak, a nagyhirű szennagyiparosnak leánya, elvált eddigi férjétől és tegnap házasságra lépett egy frankfurti Rotschild báróval. Ennek fivére viszont Hanczel grófnővel, a svéd Hanczel Donnermark-család leszármazottjával köt házasságot, aki áttér a zsidó hitre.

Külföldi sportesemények

(Magyar birkozók Göteborgban. — Kehrling ismét győzött. — Lemaradtak a magyar uszók. — Női atletikai versenyek.)

Göteborgból táviratozzák: A birkozó versenyeken a magyarok közül Varga és Radvány szépen szerepelnek. A második napon Radvány győzött Egeberg (svéd) ellen másfél perc alatt. Keresztes (magyar) győzött Christiansen (dán) ellen öt perc alatt. Varga (magyar) Krusenberg (eszt) ellen négy perc alatt. Phajola (finn) Szelky (magyar) ellen pontozással. Hupponen (svéd) Fehér (magyar) ellen pontozással. Papiminen (finn) Magyar ellen négy perc alatt. Magyar végleg kiesett. Eriksson (dán) győzött Györgyei (magyar) ellen öt perc alatt csipődobással. Keresztes (magyar) Kromelko (svéd) ellen pontozással. Varga (magyar) Vekstein (finn) ellen pontozással. Radvány (magyar) Malmberg (svéd) ellen. — A vízipóló mérkőzések során Stockholm csapata legyőzte a magdeburgi csapatot 9:3 arányban. — A szabadtéri teniszversenyeket megkezdték. Az első napon Kehrling (magyar) Helgesornal (svéd) szemben 6:1, 6:0 és 6:1 arányban fölényesen győzött. Májusban a göteborgi fedett-pálya teniszbajnokságot Kehrling nyerte meg.

Pennsylvániából táviratozzák: Az ötszáz méteres síkfutás világrekordját Harry Brown 1 p. 3.7 mp.-re javította. A nemzetközi vívósövetség által rendezett európai bajnokságot de Jong (holland) kapitány nyerte meg.

Göteborgból táviratozzák: A négyszer száz méteres uszó stafétában az első Stockholm 4 p. 25.1 mp., második Köln 4 p. 38.2 mp., harmadik Malmö. Budapest és Hamburg csapatát korai start miatt kiállították. A 400 méteres uszás első előfutámban első Sommer (német) 6 p. 44.1 mp., második Linde (svéd), harmadik Wenk (magyar). A második előfutamban első Rademacher (német), második Baehre (német), harmadik Stronberg (svéd). A száz méteres hátuszás előfutámban első Fölich (német) 1 p. 22.6 mp., második Lingstroelm (svéd.)

Budapestről táviratozzák: Az elsőosztályú atléták távollétében a Munkásteredőző Egyesület második osztályú atletikai versenyt rendezett, amelyen női versenyek is voltak. A női versenyek eredménye: 60 méteres síkfutásban első Korányi (Sasmalom) 8 mp., a 300 méteres síkfutásban első Kamot (M. T. C.) 50.2 mp., száz méteres síkfutásban első Korányi 15 mp., sulydobásban első Német (M. T. C.) 10.35 m. A férfi versenyek főbb eredményei: helyből magasugrás első Nagy (Mac) 134 cm., diszkoszvetés első Fedák 34.47 m., hármas ugrásban első Balog (Müegyetem)

12.93 m., száz méteres síkfutásban első Pallaghy (Müegyetem) 23.9 mp., sulydobásban első Vallay (Mac) 12.79 m., a tízszer száz méteres stafétában első a Mac csapata 2 p. 2.5 mp.

Göteborgból táviratozzák: Majajlottak le a birkozóversenyek döntői közül a fontosabbak, amelyeket magyar birkozók nyertek meg. A pehelysúlyban olimpiai győztes Radvány Ödön (Magyarország), 2. Filpula (Finnország), 3. Egeberg (Norvégia). A nagy középsúlyban olimpiai győztes dr. Varga Béla (Magyarország), 2. Weckstein (Finnország), 3. Nielsen (Dánia). A többi súlycsoportban még nincs eredmény. A teniszversenyen a férfi páros küzdelomben Kehrling (Magyarország) győzött Anderson (svéd) ellen. A 42 kilométeres maratoni futásban 1. Lorkand (finn) 2 óra 40 perc és 59.7 másodperc, 2. Jenze (dán), 3. Király (Magyarország). A versenyen 21 futó indult. A vízipóló mérkőzésben Stockholm csapata legyőzte Budapestet 7:3 arányban, féldő 3:3. A 100 méteres hátuszás egyik előfutámban Bartha Károly (Magyarország) nyerte 1 perc 20.6 mp. kitűnő idő alatt.

Kopenhágából táviratozzák: A Kisolimpiászról hazautazó atléták egy része itt starthoz állt. A 100 méteres síkfutásban 1. Gerő (Magyarország) 11.1 mp. 2. Sörrensen (dán), 3. Zucca (olasz.). A rudugrásban 1. Pettersen (dán) 395 centiméter dán országos rekorddal.

Berlinből táviratozzák: A hazatérő magyar atléták másik része a BSC. versenyén indult. A távolugrásban 1. Molnár (Magyarország) 687 cm., a magasugrásban 1. Gáspár (Magyarország) 180 centiméter. A diszkoszvetésben 1. Csejthey (Magyarország) 4 m. 68 cm. A hármas összetett versenyben, amely állott 100 méteres síkfutásból, távolugrásból és diszkoszvetésből, első Somlay (Magyarország) 185 ponttal.

Bécsből táviratozzák: Az osztrák kupamérkőzések döntőjét a WSC. futballcsapata nyerte meg a Wacker ellen 3:1 arányban.

Debrecenből táviratozzák: Észak- és Keletmagyarország válogatott futballcsapatai 0:0 arányban eldöntetlenül mérköztek.

Budapestről táviratozzák: Magyarország és Svájc nemzetközi kerékpáros versenyét három futam után 19:11 arányban Magyarország nyerte meg.

Bécsből táviratozzák: Az osztrák futballbajnokság végeredménye a következő: 1. Rapid 36 pont, 2. Amateure 32 pont, 3. Adria 27 pont, 4. Vienna 25 pont, 5. WSC. 25, 6. Wacker 24 pont, 7. Hakoali 24 pont, 8. Hertha 24 pont, 9. Simmering 23 pont, 10. WAF 21 pont, 11. Floridsdorf 18 pont, 12. a WAC 17 és 13. a Rudolfsbügel 15 ponttal.

Valorizált takarékbetétek Magyarországon.

(Kállay pénzügyminiszter törvényjavaslatot készlt.)

Budapestről jelentik tudósítónk: A pénzügyminiszter újabb eszközökkel igyekszik a mezőgazdasági termények forgalmát előmozdítani, aminek tudvalevőleg egyik akadálya az, hogy a termelők nem szívesen válnak meg termékeiktől, mert a kapott vételár értékét a korona hullámlása miatt nehéz megőrizni. Ezért a kormány most módot kíván nekik nyújtani arra, hogy az eladott mezőgazdasági cikkek vételárának értéke állandó-suljon, még pedig a valorizált takarékbetétek rendszeresítésével.

Ebben az ügyben tegnap Kállay Tibor pénzügyminiszter tanácskozott a budapesti nagybankok vezetőivel, aminek még folytatása lesz, de úgy halljuk, hogy immár elhatározott dolog, hogy a pénzügyminiszter említett törvényjavaslatot fog benyújtani a nemzetgyűléshez. A bankok és takarékpénztáraknak ugyanis, ha valorizált betétet fogadnak el, ugyanakkor gondoskodniuk kell megfelelő adósokról, akik hajlandók a nekik hitelezett összeget valorizált értékben visszafizetni. Az egyik budapesti nagybank: a Magyar-Olasz Bank nemrég rendszeresítette a buzabetéteket, de a bíróságok megtagadták, hogy az adós ingatlanára buzaértékben történjen a betáblázás. Ennélfogva a pénzügyminiszter által benyújtandó törvényjavaslat arról fog intézkedni, hogy a telek könyvi hivatalok a valorizált értéket táblázzák be az adósok ingatlanaira.

A pénzintézetek között folynak a tanácskozások, hogy ha a valorizált betétek rendszeresítve lesznek, mit csináljanak a pénzzel addig, amíg megfelelő kölcsönvevőt találunk. Tárgyalások indultak meg a nagybankok és az állami jegyintézet között, hogy a valorizáltan elhelyezett betéteket a pénzintézetek egyelőre az állami jegyintézetekhez fizetik be, amely kamatmentesen fogadja el ugyan, azonban valorizálva fizeti vissza az elhelyező intézeteknek.

Arról is tárgyalnak a budapesti nagybankok, hogy mi történik a valorizált betétek elfogadása esetén a régi takarékbetétekkel. Számítani lehet ugyanis arra, hogy az összes régi betévek mind valorizált betété akarnak átváltoztatni betétkövetelésüket. — Szóba került az a kérdés is, hogy mi legyen a valorizációs érték, a buzán kívül az aranyértéket vették kombinációba, de szó van arról is, hogy egy új értéket kreálnak, amelynek valami népszerű nevet adnak a bankok; a svájci frankra már nem

gondol senki, mivel az utolsó fetekben a svájci valuta a dollárral szemben állandó gyengülést mutat. Arranézve egy véleményen vannak a budapesti nagybankok, hogy a valorizált betétek bizonyos időig való lekötését követelik és három hónapnál kisebb határidőre nem fogadnak el valorizált takarékbetétet. Általában meg lehet állapítani, hogy a pénzintézetek nagy része nem sok reményt fűz az állandó értékű betétek rendszeresítésének sikeréhez; egész Európában csak Lengyelországban kísérelték meg ezt a rendszert.

Közgazdaság.

Az osztrák korona emelkedése

(A dollár irányzata ingadozó.)

A dollár, amely napok óta állandóan emelkedett Zürichben, ma ingadozott. A legutolsó zárlatban 587.50-es áron jegyezték a mai nyitásban 577-re esett. A zárlatban azonban ismét elérte az 586.75-ös árfolyamot. Zürichben csak a szöket és az osztrák korona tartotta meg emelkedő irányzatát. A szöket 17.50-ről, 17.75-re, az osztrák korona pedig 0.0083-ra emelkedett. A magyar korona a mai nyitásban 0.06.50-ről 0.06.75-re ugrott és ezt a kurzusát a zárlatban is megtartotta. A leut 2.85-ös áron jegyezték. A bucarestii tőzsdén a bolgár valuta újból javult. A mai zárlatban a lóvának 1.90 volt a kurzusa. A Napoleon arany is emelkedett 730-ra. Arádon a magyar korona értéke nem változott. A magyar Devizaközpont a leut 42.50—46.50-es áron jegyezte. Párisban száz lelért ma is 8.40 francia frankot fizettek.

Aradi váltóárak. (Július 9.) Francia frank 12.50, svájci frank 35, dollár 208, dinár 2.15, szokol 6, márka 0.0020, líra 9, angol font 910, magyar korona 0.02, osztrák korona 0.0030. — Kifizetések: Budapest belföldi 70, külföldi 44, Bécs 345, Berlin 0.0011, Prága 6.15, Zürich 34.65, Milano 8.80, London 930, Newyork 204, Páris 12, Belgrád 2.25.

Temesvári váltóárak. (Július 9.) Berlin 0.0010, Newyork 203, dollár 207, London 918, angol font 9, Páris 11.80, francia frank 12.50, Zürich 3.60, Milano 8.70, líra 8.50, Prága 6.10, szokol 5.90, Belgrád belföldi 2.20, külföldi 2.10, dinár 2, Budapest külföldi 45 belföldi 70.

Bucarestii tőzsdézárlat. (Július 9.) Kifizetések: Páris 11.58, Berlin 0.0011, London 914, Newyork 200, Milano 8.69, Zürich 35, Bécs 0.0028.75, Prága 6.04, Budapest 0.02.60. — Valuták: Napoleon 730, márka 0.0015, léva 1.90, török líra 1.15, angol font 915, francia frank 12.50, svájci frank 35.50, líra 8.80, draclima 5, dinár 2.20,

Hollár 206, lengyel márka 0.0022, osztrák korona 0.0029, magyar korona 0.01.70, szokol 6.

Zürich nyitás. (Július 9.) Berlin 0.0026, Newyork 577, London 2675, Páris 33.90, Milano 24.65, Prága 17.80, Budapest 0.06.75, Belgrád 6.15, Bucaresti 2.85, Varsó 0.0050, Bécs 0.008350.

Zürich zárlat. (Július 9.) Berlin 0.0022, Amsterdam 229.25, Newyork 586.75, London 2675, Páris 33.8750, Milano 2475, Prága 17.75, Budapest 0.06.75, Belgrád 6.15, Bucaresti 2.85, Varsó 0.0050, Bécs 0.0083.

Budapesti Devizaközpont tegy zései. (Július 9.) Napoleon 29600, Amsterdam 233.90—235.10, Belgrád 90—95, Berlin 0.4.95—5.70, márka 0.540—6.20, Bucaresti 2.246, lei 42.50—46.50, London 39590—40790, angol font 39610—40810, Milano 365—385, Newyork 8540—8840, Páris 502—522, francia frank 507—527, Prága 263—275, Bécs 0.12.35—13.35, Zürich 1480—1530.

Mozi.

• Preville ur testőrei kedden utóljára szerepelnek az Apollóban. A szenzációs érdekességű film eddigi előadásain — amint a közönség is nagy elragadtatással konstátálta — kétségtelenül megállapítást nyert, hogy a világhírű francia író — Dumas Sándor — csodálatosan szép és fantasztikusan érdekes regénye méltó módon került filmszínpadra. Az a nagyszerű készség, amely a darab minden jelenetében megnyilvánul, az a pompás művészet, amelyben a párisi Comédie Française legkitűnőbb művészei tehetségük legjavát, mind a leggyönyörűbben sikerült filmattrakciók sorába emelik a pompás történetet, amelynek főhőse Cascoigne nemes fia, D'Artagnan lovag, a félelem és gáncs nélküli, akit mint a francia király testőrgárdájának tisztjét, bravuros és vakmerő tetteiért a lovagok elsejévé avatnak.

• Loute, a kokott. Landsberger Arthur hallhatatlan regénye megfilmesítve szerdán és csütörtökön látható az Urániában. Anatol France amikor e filmet megnézte, így szólott: Ilyen regények megfilmesítése fogja a mai romlott világot a régi erkölcsök közé vezetni. A világhírű filmet Kertész Mihály rendezte, a főszerepeket Lux Margit, Balás Jsnő és Tarnay Ernő játsszák.

— Volt bolgár miniszterek Oroszországban. Szófiából táviratozzák: Prágai jelentések nyomán közli a Bolgár Távirati Iroda, hogy Dascahoff, Oboff és Teedoroff volt miniszterek több menekült bolgár paraszttal együtt elhatározták, hogy letelepednek Szovjetoroszországban. Azt hiszik, hogy odautazásuk összefüggésben van azzal a tervvel, hogy a kommunizmus segítségével akarják megbuktatni a jelenlegi bolgár kormányt.

NYILTER.

Özv. Poppé Sándorné szül. Erbesz-kern Juliska a maga, valamint gyermekel Károly és Kató, ugyazintén testvérei, sógor, sógornői és barátai nevében is mélyen megtört szívvel szomoruan jelentik a felejtéhetetlen és legjobb férj, az önfeláldozó édesapa, a hálás vő, a szerető testvér, kedves sógor és jóbarát

Poppé Sándor

szülőhátorkos

1. 6. július hó 9-én reggel 7 órakor, életének 55-ik s a legboldogabb házasságuk 9-ik évében rövid szenvedés után a Mindenható rendelkezésére képest történt gyászos elhunytát.

As Istenben boldogult földi maradványai 1. hó 10-én d. u. 4 órakor fogtak a Str. Joan Russu Sirianu (Aulich Lajos-u.) 31—8/a sz. saját házából, a róm. kath. anyaszentegyház szertartásai szerint a felső temetőben lévő családai sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő gyászmissza áldozat az elhunyt lelki üdvéért 1. évi július hó 14-én, d. e. 9 órakor fog a helybéli főtiszt. Minorita-atyák szentegyházában az egék Urának bemutatni.

Pihenésed csendes, drága emlékedet örökké megőrizzük!

Arad, 1923. július hó 9-én.

18562

A gyászoló család.

Varga Imre utóda, „Szent Margit” első temetkezési intézete. Arad, Bul. Regina Maria (Andrássy-tér) 13. sz.

Özv. Friedmann Sámuelné szül. Arnovits Helén hitvese, a maga, illetve fia József mély fájdalomtól eltelve, szomorodott szívvel tudatják, hogy a legjobb férj és forrón szeretett apa

Friedmann Sámuel

kereskedő

1. 6. július hó 7-én este 9 órakor, áldásos életének 67-ik és boldog házasságának 37-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Felejtéhetetlen drága halottink földi maradványait 1. é. július hó 9-én d. e. 1/2 11 órakor helyeztük a Halmagiu (Nagyhalmagiu) ier. sírkertben örök nyugalomra.

Legyen áldott emléke! 8867
Halmagiu (Nagyhalmagiu) 1923.
jul. 8. A gyászoló család.

Alólirottak fájdalomtól megtörtént tudatjuk, hogy a felejtéhetetlenül jó férj, apa, fiu, após, sógor és nagybácsi

Klopót Mór

életének 53-ik, legboldogabb házasságának 29-ik évében 1923. évi július hó 7-én hajnalban szívszélhűdés következtében váratlanul elhunyt.

Temetése folyó hó 8-án délután 4 órakor volt az iliai sírdó temetőben.

Béke és áldás lengjen drága porai felett!

Ilia, 1923. július hó 7-én.

Klopót Stefánia férj. Feigenbaum Dávidné, Klopót Berta férj. Gárdos Lajos, Klopót Ferenc, Klopót József, Klopót Kálmán gyermekei Özv. Klopót Mórné szül. Rapaport Særén neje. Özv. Klopót Józsefné anya. Feigenbaum Dávid, Gárdos Lajos veje. Klopót Mihály és neje, Klopót Lipót és neje, Özv. Klopót Sámuné, Özv. Klopót Ferencné, Gelb Hermann és neje, Rapaport József és neje, Dr. Rapaport Lipót és neje, Rapaport Lásó testvérei, sógornői, sógorai. 8869

A szerkesztésért:

KAROLY JOZSEF

felel.

Cenzurált

IOAN NICHIF

„EGOL”

előd - krém
kékítő
fém tisztító

legjobb, legolcsóbb, legmegbízhatóbb
Főraktár: Mercedes, Biv. Regele Ferdinand (József főherceg-ut) 6

Csodás hatású araszépitő és finomító a
Földes MARGITC. NEME
 és **MARGITSZAPPAN**
 Zsirtalan, ártalmatlan, rögtön szépít.
 Pár napi használat után szüntet szep-
 lőket, májfoltokat, bőrkiütéseket, rán-
 cokat, redőket és minden bőrbajt. Az
 arc pár napi használat után tiszta, ham-
 vas, rózsás lesz. 13596
 Dr. Földes és Hehs Margiterame gyára
 Budapest, I. Bertalan-utca 26.
 Arad-Uj-Micalaca. 13596

Legolcsóbb bevásárlási forrás
 benzin, petróleum és gépolaj
DIMITRIE SUCIU,
 Str. Metianu (Forrai-u.) 14. ☎ Telefon 914.

PERFEKT

román-német levelező aki a
 gépirásban és lehetőleg
 gyorsírásban kellő jártasság-
 gal bír, az „Astra” gyár
 részére azonnali belépésre
 kerestetik. :: :: ::
 Ajánlkozók forduljanak a
 gyár ügyvezető - igazgató-
 ságához :: :: ::

(Motorgyár), ARAD.

Hirdetmény.

Paulis hegyközség ülése
 7. évi július hó 15-én d. e. II óraker-
 tog megtartatni.
 Paulis, 1923. július hó 8-án.
 3864 **Elnökség.**

Eladó!

Belvárosban Strada Veronica Micla
 (Szarvas-u.) 4. sz. ház beépítésre alkalmas
 nagy telekkel. Szántóföld: Nyomásköz
 dűlőben 3 kat. hold. Bigeta dűlőben
 3 hold. Méhes teljes felszereléssel,
 65 család méh kisebb tételekben is.
Bővebbet: 3865
özv. Illics Simonné,
 Piata Pestelui 13. (Haltér.)

irodai teendőkhöz teljes jártassággal bíró

raktárnokot

keres azonnali belépésre az
ARADI GLAJIPAR R. T.
 Ajánlatok és személyes jelentkezés
 Bul. Reg. Maria (Boros Beni-tér)
 22. sz. alatti irodába kéretik.

Kiutató fiu
 jó fizetéssel
felvétetik.
 Cím a kiadóhivatalban.

A legszebb és legolcsóbb
nyomtatványokat
 AZ
ARADI KOZLONY
 nyomdája készít.

Régi hamis fogakat **ZINNER** ékszerész, Strada
 és tört aranyat vesz **Metianu (Forrai-u.)**

GYÜJTŐKOCSIT
 inditunk **BUDAPESTRE** a napokban

Küldemények elszál-
 litását előnyös fel-
 tételek mellett vál-
 laljuk a külföld
 bármely állomására

Deutsch Testvérek nemzetközi szállítók
 Arad, Str. G. Lazar 6. ☎ Telefon 401. sz.

Legtöbbet fizetek briliáns-, arany- és ezüst tárgyakért!
WALDMANN, Piata Avram Iancu (v. Szabadság-tér) 14. sz.

A sifilis legújabb kezelési módja
 a bismuth alapon készített
„TREPOLLAL”

Bevezették a párisi Pasteur-intézet orvosai Szazeyac és Levaditi.
 A párisi közegészségügyi tanács által elfogadva. A román
 egészségügyi vezérigazgatóság által jóváhagyva. A kezelés csak
 néhány izom közé való fecskendezésből áll. Nem fájdalmas,
 mérgezésmentes, nem hagynak maguk után stomatitiszt és tel-
 jesen veszélymentesek. A „TREPOLLAL” való kezelés után
 visszaesés kizárva. Főképviselek egy Nagyrománia részére:
„Oficiul economie al Romaniei” S. A.
 BUCUREȘTI, Bvdul Domniței No. 12. Telefon 9187. 3874
 Kapható a nagyobb gyógyszerárakban és drogueriákban.

Judecătoria ocolului Radna secția cf.
 Nr. 857/1927. cf.
**Extract din publicațiune de
 licitație.**

In cererea de executare făcută
 de următorul Dr. Valeriu Suciu
 contra urmărta Cantari Catita
 väd. lui Zarie Ardelean.
 Judecătoria.
 A ordonat licitațiunea execu-
 țională in ce privește imobilele si-
 tuate in comuna Sambateni cir-
 cumscripția Judecătoriei ocolului
 Radna, cuprinse in cf. a comunei
 Sambateni Nrul protocolului cf.
 769 Nr. 2. de ordine A I. Nr. top.
 477. pe porțiunea de proprietate de
 sub B. 4. alui Cantari Catita väd.
 lui Zarie Ardeleanu cari face in-
 treaga imobila (1/2) jumătate parte
 in prețul de strigare de 3600 lei
 pentru incasarea creanței de 229
 Lei 25 bani, capital și accesorii.
 Licitațiunea se va ține in ziua
 de 24 luna Iulie anul 1923. ora 10
 a. m. la casa comunală a comunei
 Sambateni.

Imobila ce va fi licitata nu va
 fi vänduta pe un preț mai mic de
 cât jumătate din prețul de strigare.
 Cei cari doresc să liciteze sunt
 datori să depoziteze la delegatul
 judecătorese 10% din prețul de
 strigare drept garanție, in nume-
 rar sau in efecte de cauție soco-
 tite după cursul fixat in § 42 le-
 gea LX. 1881. sau să predea ace-
 lüasi delegat chitanța constatand
 depunerea, judecătorește, preala-
 bilă a garanției și să semneze con-
 dițiunile de licitație (§ 147, 150,
 170, legea LX. 1881; § 21 legea
 XL. 1908).

Dacă nimani nu oferă mai mult,
 cel care a oferit pentru imobil un
 preț mai urcat de cât cel de stri-
 gare este dator să întregească
 imediat garanția — fixată conform
 procentului prețului de strigare —
 la aceeași parte procentuală a pre-
 țului ce a oferit. (§ 25. XLI
 1908).

Data in Radna la 27 luna Ap-
 rilie anul 1923.
 Popoviciu m. p. cons. de cur-
 tea de apel.
 Pentru conformitate:
 Bartha,
 cond. cart. fund.
 3861

A legnagyobb versenyben is

á la Pilsen

á la München

utólérhetetlenül vezető minőségük maradnak!
Vezérképviselő: Reusz Sándor, Arad.
 Hűtőtelep. — Legmodernebb fejtőberendezés. — Jéggyár.

Harisnya- és kötött-áruk

árúsítását beüzemeltük, miért is ezen cikkeket

napi árnál jóval olcsóbban

beszéljük a t. közönség rendelkezésére. — Mindenki meggyőződhet. Vételkényszer nincs!

„Dáma áruház” Strada Alexandri (Salac u.) 1. sz.

Apró hirdetések.

Alkalmazás.

FIATAL ügyes mindenestől bejárónő azonnal felvételt. Str. Consistorului 12. (Bathyány-u.) 23. I. em. jobb. 5000

BÁDOGTETŐK javítását, festését, mindennemű új és javítási munkákat legújtanysabban vállal Marik bádogos, Boulevard Regele Ferdinand 37. 3809

KÁDÁRMESTER, ki borkezeléshez is ért, nagyobb vidéki városban állást kap hat. Részletes ajánlatok „Borkezelő” jellegű e lap kiadóhivatalába küldendők. 3820

MINDENES főzőnő 16 fizetéssel, fiatal házaspárhoz keresetetik. Cim a kiadóhivatalban. 3836

SUCHE intelligens, deutsches Fräulein, mit Jahreszeugnisse, zu 10 Jährigen Mädchen. Adresse in die Administration. 700

JULI TIZENÖTÖDKÉRE, vagy későbbi belépésre malomkezelő, esetleg szerelest keres Móra Mátyás molnár, Simánd. 3859

SOFFÓRT, aki Ford- és európai kocsik vezetéséhez jól ért, keres Economia R.-T. Nagyvárád, Nagypiac-tér 1. 3860

NÉGY középiskolát végzett tanítónak felvétetik Fenyves Károly műépítész irodájában Strada Greceanu (Perényi-utca) 5. 13288

JE CHERCHE, gouvernante française, pour ma petite fille de 10 ans. L'adresse dans l'administration. 700

KÖZÉPKORU urinő, aki házvezetésben teljesen jártas, fiatal házaspárhoz keresetetik. Cim Wallinger hirdetőjében. 13288

TISZTESSÉGES, szorgalmas, fiatal nő bejárónőnek ajánlkozik. Címeket a kiadóba kér. 3171

INTELLIGENS, megbízható leányt keresek 2 éves fiacskám mellé. Cim Kelet hírlapiroda. 13167

ÜGYES detailista segéd alkalmazást nyer Guttman Samu cégnél. 13289

TIZ ÉVES leánykámhoz nevelőnőt keresek, végzett képezdészek előnyben részesülnek. Cim a kiadóhivatalban. 700

MAGÁNOS NŐ házmesternek felvétetik ki a háztartásban is segédkezne. Cim a kiadóban. 3873

Lakás.

EGY szoba, konyha telépéssel kiadó. Cim Ecce Str. Eminescu 40a) 13955

BUTOROZOTT szoba keresetetik. Címeket Kelet hírlapirodába kérek leadni. 13167

KÉTSZOBÁS, esetleg egyszobás lakást keresek mellékhelyiségekkel. Közvetítőt díjazok. Bér megegyezés szerint. Értesítéseket 428. sz. telefonon kérek. 3875

GYERMEKTELEN házaspár egyszobás, konyhás lakást keres. Cim a kiadóhivatalban. 3872

Vétel és eladás.

KÜLÖNBÖZŐ butorok, selyem paplanok új és keveset használt ágyhuzatok és asztalneműk, csipkefüggönyök, íróasztal, disztárgyak, futószőnyeg, vaddisznóbőr, stb. eladók. Str. Consistorului 12. (Bathyány-utca 23.) I. em. jobbra. 1000

25 szilváskád eladó, esetleg bérbeadó. Baumann, Str. Josef Vulcan 6. 3548

KITUNÓ bécsi zongora olcsón eladó. Uranus-iroda, főpostával szemben. 13911

EGY szép ebédlő berendezés elköltözés miatt olcsón eladó. Str. Popa George 11. (Ferdinánd-utca 5.) 3862

ELADÓ gyönyörű új kézimunka ágytetők, valamint többféle nagyobb kézimunkák. Cim Wallinger hirdetőjében. 13288

KÉF modern szoba butor, ebédlő és háló elköltözés miatt eladó. Calea Saguna (Varjassy Lajos-utca) 186. 3868

EGY szalon garnitúra eladó. Str. I. L. Garagiale (Csiky Gergely-utca) 17-18. 3870

SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ kézimunka függönyök, ágytakarók, csipkefüggönyök dus választékban. Modern előnyomda. Erneszt kézimunka üzlet színház möött. 3655

JÓKARBAN levő ebédlő és hálószoba butor, ágybetétek és lószőr matracok eladók. Strada George Lazar (Simonyi-utca) 2. I. jobbra. 13168

GYERMEKKOCSIK, sportkocsik legelőgánsabb kivitelben legolcsóbban. Nikkelezést, mindennemű gyermekkocsi javításokat vállalunk. Str. Simeon Balint 19. (Dessewffy-utca.) 3874

ELADÓ világos, szép és tiszta masszív hálószoba butor komplett, sezlon, szőnyeggel, szép nagy tükrös ebédlőszekrény márványlappal, ebédlő asztal székekkel, hintaszék, nagy szőnyegek, új varrógép, képek, előszobába díszes nagy fali ruhafogas állvány. Strada E. Ghiba Birta 11. földszint, aító 2. 3846

MAGYAR-NÉMET és francia könyvek csoport-eladása kiadásra árban! 10 kötetenkint á 10, 20, 30, 50, 80 és 200 lei Kerpel Izsonál. 13627

HOMOKFUTÓ, teljesen új, fekete, díznőbőr ülészekkel, modern forma, olcsón eladó. Cim Wallinger hirdetőjében. 13287

SIMENTHALI 5 éves tehén 11 napos borjuval 6 liter tejet adó, eladó. Strada Capitan Ignatie 20. 13289

ELADÓ nagy garderober fal, nagy tükörrel. Bővebbet Strada Alexandri (Salac-utca) 1. házmesternél. 13168

MŰTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szírnaszőnyegeket, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Ellz-palota.) 11895

Plombált, valódiszegedi **PAPRIKA** szükségletét mindenkor a legelőnyösebbben szerezheti be:

BODNÁR TESTVÉREK

szegedi paprika-import, romániai főlerakatában ARAD, Strada Mocioni No. 4. (Orczy-utca) 1. szám. Eladás csak nagyban.

MANOMETER

és mindenféle mérőműszereket készít, javításokat vállal:

Gáspár műszerész, Arad, Str. Horia No. 1.

Javítás végett beküldött műszereket rövid idő alatt vissza küldöm. **Telefon 315.**

Aprított tűzifa házhoz szállítva és pincébe rakva!

Árjegyzék: a faterlepen hidmérlegelve:

100 klg. bükk vagy cser aprított tűzifa	Lei 68.—	házhoz szállítva pincébe rakva	Lei 75.—
750 " " (1/2 ölnék megfelelő mennyiség)	Lei 510.—		Lei 562.50
1500 klg. bükk vagy cser aprított tűzifa	Lei 1020.—		Lei 1125.—
	(1 ölnék megfelelő mennyiség.)		

Kardos B. Dezső gőzfavágója

Megrendeléseket felvesz a faterle az Astra motorgyárral szemben (Telefon 836. sz.) és a városi iroda Str. Emineson No. 4. (Deák Ferenc-u.) Telefon 626. sz. 8920

Köszönet Kokszt

prompt szállít üzemek, téglagyarak és szénnagykereskedők részére

FERROCARBON

szénkereskedelmi társaság, szénbányák kizárólagos képviselői

Centrala: Timisoara.

Expositura: Petroseni.

Agrárpalota. Telefon 9.

18658

Telefon 44.